

Østre Landsret
Præsidenten

Den 13 AUG. 2011
J.nr. 40A-ØL-37-11
luit.: mhm

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har ved brev af 1. juli 2011 (sagsnr. 2011-730-1381) anmodet om en udtalelse over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

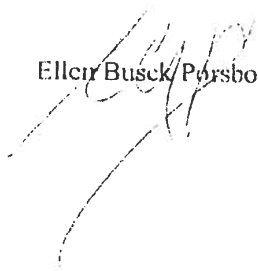
Betænkningen har den 12. august 2011 været drøftet på et plenarmøde i landsretten.

I den anledning skal jeg meddele, at betænkningen ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Denne udtalelse sendes alene elektronisk til jm@jm.dk.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Porsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-39-11
Den 15/08-2011

Justitsministeriet har den 1. juli 2011 anmodet om en udtalelse om Strafferetsplejeudvalgets Betænkning nr. 1526/2011 om Tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Sagen er drøftet med landsrettens dommere på et plenarmøde den 12. august 2011 og på grundlag af et oplæg fra landsrettens Fagudvalg for Strafferet og – proces.

Betænkningen giver ikke landsretten anledning til bemærkninger.

Der henvises til sagsnummer 2011-730-1381.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Københavns Byret

Jmt. modt.
25 AUG. 2011

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J.nr. 9099.2011.40

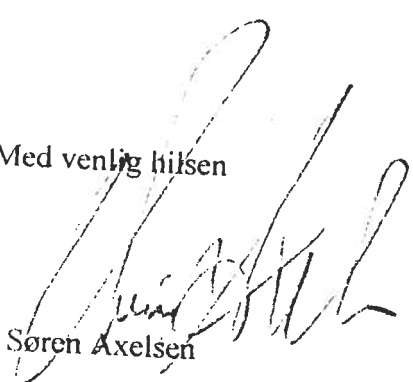
Den 22. august 2011

Ved mail af 1. juli 2011 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at forslaget ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til J.nr. 2011-730-1381.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Domstolsstyrelsen

Jmt. modt.
23 AUG. 2011

Akt.nr.

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 7010 4455
post@domstolsstyrelsen.d
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5798000161184

J. nr. 2011-4101-0051-4
Sagsbeh. Marianne Ploug
Dir.tlf. +45 99 68 42 26
Mail mapl@domstolsstyrelsen.dk

22. august 2011

**Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om
tilhold, opholdsforbud og bortvisning, j.nr. 2011-730-1381**

Ved brev af 1. juli 2011 har Justitsministeriet bedt om en udtalelse fra
Domstolsstyrelsen om ovennævnte betænkning.

Jeg kan i den anledning oplyse, at Domstolsstyrelsen ikke har bemærkninger
til betænkningen.

Med venlig hilsen

Joy Winter

23 AUG. 2011

Justitsministeriet
Lovafdelingen

20 NR.

Akt.nr. 10

Randi Graabek

Fra: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Sendt: 19. august 2011 10:53
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning - Journalnr. 2011-730-1381

HK Landsklubben Danmarks Domstolene har ingen bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen
Kate Kengen

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]

Sendt: 1. juli 2011 16:23

Til: [§Direktoratet for Kriminalforsorgen](mailto:§Direktoratet%20for%20Kriminalforsorgen); riqsadvokaten@ankl.dk; bjorn.elmquist@advokathca.dk; ds@socialrdg.dk; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; Kate Kengen; voldsofre@voldsofre.dk; krim@krim.dk; ledelsessekretariat@politi.dk; hoeringer@dommerfm.dk; dkr@dkr.dk; mail@joan-soestrene.dk; Socialmin.; amnesty@amnesty.dk; mail@politiforbundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; vkv@dannerhuset.dk; qat001@politi.dk; mail@danskeadvokater.dk; landstelefon@offeraadgivning.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; center@humanrights.dk; fsd@rk.dk; kl@kl.dk; lige@ams.dk; Liselinn@larsen.dk; sekretariat@lokk.dk; er@homannlaw.dk

Emne: Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning - Journalnr. 2011-730-1381

Se venligst vedhæftede filer.

med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Justitsministeriet

Tlf.: 7226 8400
Mail: jm@jm.dk

Slotsholmsgade 10
1216 København K
7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
22 AUG. 2011

Erstatningsnævnet
Civilstyrelsen
Gyldenløvesgade 11
1600 København V
Tlf.: (+45) 33 92 33 34
Fax: (+45) 39 20 45 05
Epost: post@erstatningsnaevnet.dk

Dato: 19 AUG. 2011
J.nr.: 11-0810-00071
Sagsbeh.: Jeanette Wulf-Andersen

Akt.nr. 1

J. nr. 2011-730-1381

Ved e-mail af 03-08-2011 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som er afgivet af Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg.

Lovudkastet i betænkning nr. 1526/2011 med forslag til "Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning" giver for så vidt angår den foreslåede ændring af offererstatningslovens § 1, stk. 1, ikke som sådan Erstatningsnævnet anledning til bemærkninger, idet ændringen af § 1, stk. 1, i det væsentlige er en konsekvens af, at straffelovens § 265 flyttes til "Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning", og, at straffebestemmelsen nu også omfatter opholdsforbud og bortvisning efter lovudkastets § 7.

Det må bero på en politisk vurdering, om overtrædelse af tilhold (tillige med opholdsforbud og bortvisning) skal flyttes fra straffeloven til en særskilt lov.

Erstatningsnævnet finder det mindre hensigtsmæssigt, at offererstatningsloven efter lovforslaget ikke længere alene omfatter overtrædelser af borgerlige straffelov, men tillige overtrædelse af "Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning".

Erstatningsnævnet skal herudover henlede opmærksomheden på nævnets skrivelse af 03-03-2011 om ændring af offererstatningslovens § 11, stk. 2, 1 pkt., samt Justitsministeriets tilsagn om at ville fremsætte lovforslag herom i forbindelse med evt. ændring af offererstatningsloven. Kopi af Erstatningsnævnets skrivelse af 03-03-2011 vedlægges.

Med venlig hilsen

M. Lerche

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato: - 3 MRS. 2011
Jur.: 11-511-00005

Ændring af § 11, stk. 2, i offererstatningsloven

Erstatningsnævnet skal anmode Justitsministeriet om i forbindelse med en revision af offererstatningsloven at overveje en ændring af lovens § 11, stk. 2, 1. pkt.

Bestemmelsen lyder:

"Nævnet består af en formand, der skal være dommer, og af 2 andre medlemmer, hvoraf det ene medlem udnævnes efter indstilling fra socialministeren og det andet medlem efter indstilling fra advokatrådet."

Det følger bl.a. af retsplejelovens § 47a, stk. 2, at hverv som medlem af et offentligt nævn kun må varetages af en dommer fra de overordnede retter, hvis det er bestemt ved lov eller godkendt af Bibeskæftigelsesnævnet.

Da det alene af offererstatningslovens § 11, stk. 2, fremgår, at formanden for Erstatningsnævnet skal være dommer, er der ikke hjemmel til ved en eventuel genudpegning af den nuværende formand for nævnet eller ved udpegning af en anden dommer ved de overordnede retter som formand for nævnet uden godkendelse fra Bibeskæftigelsesnævnet.

Det er Erstatningsnævnets opfattelse, at mange saglige grunde taler for, at formanden for Erstatningsnævnet bør være en dommer fra en af de overordnede retter. Der kan bl.a. nævnes følgende grunde:

- Erstatningsnævnet har efter lovens § 16 den endelige administrative afgørelse i de sager, som indbringes for nævnet,
- Erstatningsnævnet er landsdækkende,
- Erstatningsnævnet træffer afgørelse i alle sager om erstatning efter offererstatningsloven, uanset om straffesagen er behandlet ved byretten, landsretten, Højesteret eller slet ikke er indbragt for domstolene,
- formanden har – for at sikre ofrene en hurtig og smidig afgørelse af sagerne – i henhold til nævnets forretningsorden en meget vid kompetence til alene at træffe afgørelse i sagerne,
- formanden har i de seneste mange år været en landsdommer,
- Erstatningsnævnet må i de sager, hvor der ikke ved domstolene er taget stilling til, om straffeloven er overtrådt, selvstændigt tage stilling hertil,
- udmåling af personskadeerstatning ved de mest alvorlige tilskadekomster sker normalt ikke i forbindelse med en eventuel (straffe)dom, men må afgøres af Erstatningsnævnet,

- Erstatningsniveauerne er ved lovændringer i 2001 hævet betydeligt, således at f.eks. de højeste mængdetilgodegørelser og erstatning for erhvervsvednetab kan udgøre ca. 9 mio. kr.,
- Erstatningsnævnet er Danmarks kontaktnmyndighed i forhold til offererstatningsmyndighederne i alle EU-landene, og
- Erstatningsnævnets formand udøver en betydelig uformel vejledning om offererstatnings-spørgsmål til dommere i byretterne og de overordnede retter, anklagemyndigheden og advokatstanden.

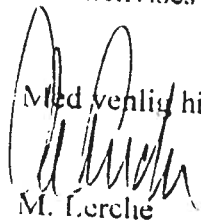
Erstatningsnævnet skal endvidere henlede opmærksomheden på, at det af forarbejderne¹ til bestemmelsen om, at det ene medlem af nævnet skal være udpeget af socialministeren, fremgår, at det ene medlem bør være en socialretlig ekspert.

Imidlertid er en større del af sociallovsområdet og dermed en række institutioner, som tidligere henhørte under Socialministeriet, ved en ressortomlægning overført til Beskæftigelsesministeriet, herunder bl.a. Arbejdsskadestyrelsen. Således ligger en stor del af den socialfaglige ekspertise, der har særlig betydning i forhold til offererstatningsloven, nu i Beskæftigelsesministeriet. Ankestyrelsen, der er forblevet under Socialministeriet, er dog fortsat øverste administrative klageinstans på hele det socialretlige område.

Erstatningsnævnet henstiller på den baggrund, at det fortsat bør være socialministeren, der har udpegningsretten til at udnævne et af medlemmerne til nævnet.

Der henvises i øvrigt til skrivelse af 18-03-2009 fra nævnets formand, landsdommer M. Lerche.

Med venlig hilsen

M. Lerche

¹ Betænkning nr. 751/1975 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, side 19

Jrnt. nr. 24
24 AUG. 2011

POLITI

Akt.nr. 21

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Frank Mathiesen

Den 23. august 2011
Jrnt. 2011-005-645 RIGP 224
Sagsbehandler: JGP

POLITIOMRADET

**Nationalt
Efterforskningscenter**

Juridisk Sekretariat
Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Direkte: 4515 4031
Telefax: 3343 0006

E-mail: rpcha@politi.dk
Web: www.politi.dk

Ved e-mail af 1. juli 2011 har Justitsministeriet anmodet om Rigspolitiets eventuelle bemærkninger til betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som er afgivet af Strafferetsplejeudvalget.

Rigspolitiet skal i den anledning oplyse følgende:

Af punkt 7.4.4.2 fremgår det, at Strafferetsplejeudvalget finder, at der er klare fordele ved en klar kompetencefordeling i relation til behandlingen af sager om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, og at udvalget finder, at det vil være nærliggende, at behandlingen af sager om tilhold mv. ses i sammenhæng med samlivsrelaterede forbrydelser og eventuelt forankres i særlige enheder i politikredsene. Udvalget henviser i den forbindelse til, at Rigspolitiet siden 2007 har udstukket de overordnede rammer for en styrket indsats over for jalousidrab og andre alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser i overensstemmelse med Rigspolitiets strategi på området fra august 2007.

Det fremgår ligeledes af betænkningens punkt 4.3., at Rigspolitiets strategi fra 2007 for politiets indsats over for jalousidrab og andre alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser ikke længere er gældende.

Det kan oplyses, at Rigspolitiets strategi fra 2007 implementerede rammerne for politiets indsats på området. Med henblik på at kunne gennemføre en indsats, der

24 AUG. 2011

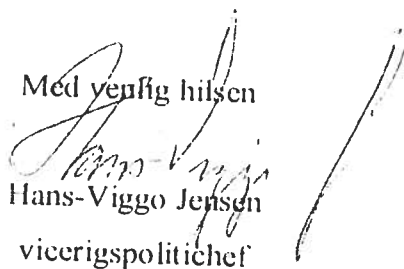
Justitsministeriet
Lovafdelingen

20 NR. 7

er tilpasset de lokale forhold og dermed det lokale trusselsbillede, er indsatsen på området fra 2011 forankret i de enkelte politikredse, der prioriterer og organiserer indsatsen på baggrund af en vurdering af de lokale forhold og det lokale kriminalitetsbillede, og der er således ikke en national operationaliseringsstrategi på området.

Som følge af den lokale forankring af disse sagstyper er det Rigspolitiets opfattelse, at spørgsmålet om oprettelse af særlige enheder til behandling af sager om tilhold, opholdsforbud og bortvisning bør afgøres af politidirektørerne og ikke besluttet centralt.

Betænkningen giver ikke i øvrigt Rigspolitiet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hans-Viggo Jensen
vicerigspolitichef

Justitsministeriet
Lovafdelingen, Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 24. august 2011

JOURNAL NR.
RA-2011-609-0127

HEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: BKE

RIGSAADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 1
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00
FAX 33 43 67 10

Ved e-mail af 1. juli 2011 (sagsnr. 2011-730-1381) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

I den anledning skal jeg meddele, at betænkningen ikke giver mig anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

2011 731

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Journalnr. 2011-00516
24. august 2011
HB/mk

**Vedrørende høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011
om tilhold, opholdsforbud og bortvisning**

Justitsministeriets har i skrivelse af 1. juli 2011 anmodet om Politiforbundets eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag.

Fornuftigt tiltag - men politiet skal selv sørge for at forankre arbejdet rette sted.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Hans Bundesen
Sekretariatsleder

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUND

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10

1216 København K

jm@jm.dk

KRONPRINSESSEGG
1306 KØBENHAVN
TEL. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 25-08-2011
SAGSNR.: 2011 - 281
ID NR.: 135532

Høring over betænkning 1526 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

Ved e-mail af 01-07-2011 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Strafferetsplejeudvalget finder, at reglerne om tilhold i straffeloven og om bortvisning mv. i bortvisningsloven af hensyn til overskueligheden og reglernes sammenhæng bør samles i en ny lov. (betænkningens pkt. 5.1.2.3, side 87). Heri vil også kunne indgå de regler, som kommissoriet i øvrigt giver anledning til – herunder almindelige regler om såkaldte geografiske bestemte tilhold. Efter strafferetsplejeudvalgets opfattelse vil en samling af reglerne endvidere falde i tråd med kommissoriets oplæg til en modernisering af regelsættet med henblik på en styrkelse af beskyttelsen mod at blive udsat for forfølgelse og chikane.

Advokatrådet kan tilslutte sig dette.

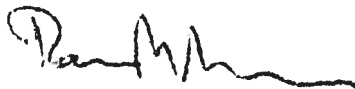
Advokatrådet har i øvrigt ikke bemærkninger til strafferetsplejeudvalgets overvejelser og konklusioner vedrørende tilhold, opholdsforbud og bortvisning (betænkningens kap. 5, side 86ff) samt lovudkastet (betænkningens kap. 7, side 187ff).

Strafferetsplejeudvalget kan på det foreliggende grundlag ikke anbefale, at der indføres elektronisk kontrol af tilhold, opholdsforbud og bortvisning (betænkningens pkt. 6.5.4, side 177-180). Strafferetsplejeudvalget peger på en række problemer af principiel, praktisk og teknisk karakter.

Advokatrådet

Advokatrådet kan tilslutte sig de i betænkningen anførte overvejelser samt konklusion vedrørende elektronisk kontrol af tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

LANDSFORENINGEN AF
FORSVARSADVOKATER

Jmt. modt.

19 AUG. 2011

FORMAND
HENRIK STAGETORN
DT. STRANDSTRÆDE 21
1259 KØBENHAVN K
TEL 33 12 46 11
FAX 33 12 84 45
E MAIL HSESW@LDK

Akt.nr

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh. K

SEKRETARIAT
AMAGERTORV 11, 3.
1160 KØBENHAVN K
TEL 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
E MAIL FR@THOMANNLAW.DK

Amagertorv 11
18. august 2011
FR/ER

Vedr.: Sagsnr. 2011-730-1381. Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Ministeriet har med mail af 1. juli 2011 fremsendt ovennævnte høring og anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse, der skal foreligge senest den 22. august 2011.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der bortset fra en bekymring over, at der generelt gang på gang sker udvidelse i adgangen til edition med hensyn til teleoplysninger, kan tiltræde udvalgets konklusioner, herunder at der ikke bør foreslås regler om elektronisk kontrol (fødkænker) som følge af de påpegede problemer af principiel, praktisk og teknisk karakter.

På bestyrelsens vegne
Elsbeth Rasmussen
Elsbeth Rasmussen

19 AUG. 2011

Justitsministeriet
Lovafdelingen

2011 NR. 112 187

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
E-mailes til jm@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 22. august 2011
J.NR.
540.10/25872//HSC/
CBA

Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 tilhold, opholdsforbud og bortvisning

Justitsministeriet har ved brev af 1. juli 2011 anmodet Institut for Menneskerettigheder om en udtalelse om betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som er afgivet af Strafferetsplejeudvalget.

Betænkningen har sit udgangspunkt i Justitsministeriets kommissorium af 19. november 2009, hvori Strafferetsplejeudvalget er anmodet om samlet at gennemgå gældende regler og praksis – herunder de indhøstede erfaringer vedrørende meddelelse af tilhold - og på baggrund heraf vurdere behovet for ændringer. Kommissoriet skal ses på baggrund af et ønske om en styrket indsats for at beskytte personer mod at blive udsat for forfølgelse og chikane, herunder forfølgelse i samlivsforhold. Også stalking – dvs. systematisk og vedvarende forfølgelse eller chikane – behandles i betænkningen.

Instituttets bemærkninger

Instituttet finder det positivt, at indsatsen over for ofre for forfølgelse prioriteres højt. Det fremgår af Rigsadvokatens redegørelse af 22. april 2009, at langt størstedelen af tilholds- og bortvisningssager vedrører tidligere ægtefæller, samlevende eller seksualpartnere. En mindre gruppe vedrører myndighedspersoner, nabostridigheder eller konflikter i forretningsforhold.

Det fokus, som har været på bl.a. at bekæmpe vold og trusler mod kvinder igennem de senere år, fastholdes og udbygges hermed, således at udsatte kvinder søges sikret bedst muligt. Arbejdet med betænkningen ligger i forlængelse af denne indsats, men samtidigt

har betænkningen også sigte på anden forfølgelse og chikane, herunder over for myndighedspersoner.

Instituttet kan tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets anbefalinger og bifalder lovudkastet om tilhold, opholdsforbud og bortvisning i betænkningens kapitel 7, idet der herved etableres en klarere retstilstand på området.

Der er instituttets opfattelse, at Strafferetsplejeudvalgets lovudkast om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, herunder udvidelsen af opholdsforbud, afbalancerer de modstående hensyn mellem på den ene side hensynet til at beskytte forurettede/de forurettede imod kontakt med gerningsmanden, og på den anden side hensynet til, at de indskrænkninger - som gerningsmanden pålægges at tåle - sker i overensstemmelse med den menneskeretlige regulering. Der kan særligt henvises til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions tillægsprotokol 4, artikel 2, stk. 1, hvorefter "enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, inden for dette skal have ret til at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted", og at denne frihed kun kan begrænses under de i stk. 3 opstillede betingelser om lovligt formål, lovhjemmel og nødvendighed. Om nødvendighedskravet i stk. 3 er opfyldt, skal suppleres med en proportionalitetsvurdering, som skal skabe sikkerhed for, at indgreb foretages med et middel, der må anses for proportionalt i forhold til målet. Endvidere rejser der sig spørgsmål i relation til artikel 8 om privatlivets fred og artikel 5 om retten til frihed og sikkerhed. Betænkningen behandler disse artikler, herunder særligt s. 174 ff. i kapitlet om elektronisk kontrol.

Særligt vedrørende lovudkastet

Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastets § 10, s. 207, at der ikke med den ændrede formulering af bestemmelsen i forhold til den nugældende bortvisningslov § 5, stk. 2, er tilsigtet en realitetsændring. Fristforlængelse af bortvisningen efter udløbet af 4 uger kan derfor fortsat ske. Udeladelsen begrundes med hensynet til en ensartet formulering i forhold til udkastets § 5. En udtrykkelig angivelse heraf i lovtæksten gør imidlertid retstilstanden klarere, og bør derfor efter instituttets opfattelse fortsat bibeholdes; dette uanset hensynet til en ensartet formulering i forhold til udkastets § 5 om tilhold og opholdsforbud. Samtidigt kan det overvejes, om der i bestemmelsen bør indsættes en maximumlængde på det samlede tidsrum for en bortvisning.

- Muligheden for at forlænge en bortvisning bør efter instituttets opfattelse direkte fremgå af lovtæksten, ligesom det bør overvejes at sætte en øvre grænse for den samlede tidsmæssige udstrækning af en bortvisning.

Særligt vedørende information om mulighederne for tilhold, bortvisning mv.

Instituttet er enig i udvalgets fokus på behovet for øget information om de centrale regler på dette område. Særligt for så vidt angår udarbejdelse af informationsmateriale om tilhold, opholdsforbud og bortvisning til brug for anmeldere m.fl. er det vigtigt, at disse pjecer også affattes på andre sprog end dansk til personer, som har brug for viden om tilhold mv. og ikke har dansk som modersmål. Der kan herved henvises til betænkningen side 257, afsnit 5.4. om Køn, alder og etnisk baggrund (for så vidt angår bortvisninger).

- Informationsmateriale til anmeldere m.fl. bør oversættes til relevante fremmedsprog.

Der henvises til j. nr. 2011-730-1381.

Med venlig hilsen

Christoffer Badse

Randi Graabek

Fra: Kirstine Heje [kh@socialrdg.dk] på vegne af Dansk Socialrådgiverforening [ds@socialrdg.dk]
Sendt: 23. august 2011 09:37
Til: Justitsministeriet
Emne: VS: Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning - Journalnr. 2011-730-1381

Dansk Socialrådgiverforening har ingen kommentarer til betænkningen.

Med venlig hilsen

Henrik Egelund Nielsen
Socialpolitisk koordinator

D +45 3338 6170 · M +45 4018 2517

Dansk Socialrådgiverforening
 Fælledgade 10 B · DK-1253 København K
 T +45 3338 6170 · ds@socialrdg.dk · www.socialrdg.dk

Fra: Kirstine Heje **På vegne af** Dansk Socialrådgiverforening
Sendt: 4. juli 2011 09:36
Til: Henrik Egelund Nielsen; Janne Bram Jensen; Charlotte Holmershøj
Emne: VS: Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning - Journalnr. 2011-730-1381

Kirstine Heje
 Receptionist

D 3338 6159

Dansk Socialrådgiverforening
 Fælledgade 10 B · DK-1253 København K
 T +45 3338 6170 · ds@socialrdg.dk · www.socialrdg.dk

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 1. juli 2011 16:23

Til: \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; rigsadvokaten@ankl.dk; bjorn.elmquist@advokathca.dk; Dansk Socialrådgiverforening; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; kake@domstol.dk; voldsofre@voldsofre.dk; krim@krim.dk; ledelsessekretariat@politi.dk; hoeringer@dommerfm.dk; dkr@dkr.dk; mail@joan-soestrene.dk; * Socialmin.; amnesty@amnesty.dk; mail@politiforbundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; vkv@dannerhuset.dk; gat001@politi.dk; mail@danskeadvokater.dk; landstelefon@offerraadgivning.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; center@humanrights.dk; fsd@rk.dk; kl@kl.dk; lige@ams.dk; Liselinn@larsen.dk; sekretariat@lokk.dk; er@homannlaw.dk

23 AUG. 2011

Justitsministeriet
 Lovafdelingen

20 NR.

Emne: Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning -
Journalnr. 2011-730-1381

Se venligst vedhæftede filer.

med venlig hilsen

Justits

Justitsministeriet

Tlf.: 7226 8400

Mail: jm@jm.dk

Slotsholmsgade 10

1216 København K

7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

DANNER

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

København, den 22. august 2011

Høringssvar vedrørende Betænkning nr. 1526 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning:

Indledningsvist vil Danner gerne takke strafferetsplejeudvalget for dets lydhørhed i forhold til erfaringsopsamlingen, som fandt sted ved møde den 21. september 2010. Danner har med stor glæde modtaget ovennævnte betænkning til høring, og vi finder det særdeles opløftende, at der nu er fokus på nogle af de problemstillinger, som voldsramte kvinder, deres pårørende og Danner i kraft af sit arbejde med voldsramte kvinder og deres pårørende ofte møder.

Danner har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Tilhold:

For så vidt angår tilhold er det Danners erfaring, at det kan være vanskeligt at få iværksat, og at årsagen hertil dels skyldes en uforholdsmæssig tung bevisbyrde, som alene påhviler forurettede (kvinden i Danners sager) og dels grundet ordlyden i den nugældende § 265 i straffeloven, som efter Danners opfattelse, har medført en ujævn og uensartet anvendelse af reglen om tilhold. Herudover opleves det endvidere, at tilhold oftest ikke meddeles, hvor der er samvær mellem indklagede og forurettedes børn. Vi ser således positivt på Strafferetsplejeudvalgets forslag om at lempe bevisbyrden sådan, at mistankekravet alene skal være et krav om begrundet mistanke. Ligeledes ser vi positivt på forslaget om at optage de materielle betingelser for tilhold i loven, samt en objektivisering af tilholdets indhold, hvilket vil sikre en mere ensartet anvendelse af reglerne samt gøre det praktiske arbejde med at konstatere eventuelle overtrædelser af et tilhold langt mere overskueligt.

Problemstillingen vedrørende regelkonflikter mellem f.eks. reglerne om tilhold og reglerne om samvær findes imidlertid ikke løst i nærværende betænkning eller lovudkast, da det kun behandles ganske kort og overfladisk. En mere tydelig indskærpelse af intentionen ved eventuel regelkonflikt

mellem tilhold og samvær vil dog være at foretrække, så man i fremtiden kan undgå et afslag om tilhold begrundet i en samværsordning.

Et andet problem i forbindelse med de nuværende regler om tilhold er håndhævelsen. Erfaringsmæssigt er håndhævelsen oftest problematisk, hvilket Danner oplever dels skyldes bevisbyrden som ovenfor og dels grundet den manglende anvendelse af de forvaltningsretlige regler i forbindelse med behandlingen af - og tildelingen af et tilhold. Angående sidstnævnte forhold, medfører dette ofte, at omfanget og varigheden af tilholdet i mange sager opleves som uklart, hvilket betyder at forurettede afstår fra at anmelde en overtrædelse. Endelig opleves det også, at sanktionen i forbindelse med overtrædelse af et meddelt tilhold, ikke er behørig og ej heller indtræder tids nok.

En lempelse af bevisbyrden samt en objektivisering af tilholdets indhold som foreslået, imødekommer imidlertid denne problemstilling vedrørende håndhævelsen. Angående den manglende anvendelse af de forvaltningsretlige regler i forbindelse med behandlingen af et tilhold, samt tildelingen heraf, ses dog ikke imødekommet i Strafferetsplejeudvalgets betænkning eller lovudkast.

Opholdsforbud:

Danner er positivt indstillet overfor et opholdsforbud, som det foreslås i lovudkastets §§ 3 og 4, og er overbevist om at en såkaldt sikkerhedszone vil give noget mere ro og tryghed til forurettede. For at formålet med et opholdsforbud skal opretholdes, må det dog som ovenfor bemærkes, at en effektiv og behørig sanktion er påkrævet. Samme forhold gør sig i øvrigt gældende hvad angår anvendelsen af de forvaltningsretlige regler, samt i forbindelse med eventuel regelkonflikt mellem samværsreglerne i forældreansvarsloven og reglerne om opholdsforbud.

Bortvisning:

Idet reglerne om bortvisning åbner mulighed for at kvinden og eventuelle børn kan blive i eget hjem og vante omgivelser, ses der ligeledes positivt på disse regler. Erfaringsmæssigt bliver muligheden for bortvisning imidlertid sjældent udnyttet, ligesom foranstaltningen ikke anses for at være forsvarlig, da den står alene uden yderligere rådgivnings- eller behandlingsmæssig intervention i forhold til parterne.

For at der efter Danners opfattelse skal være tale om en præventiv og forsvarlig foranstaltning, kræver anvendelse af bestemmelsen om bortvisning, at der samtidig ydes en fyldestgørende vejledning til *begge* parter om hvor og hvilken form for hjælp de kan modtage.

Elektronisk kontrol:

For så vidt angår elektronisk kontrol som foranstaltning, kan Danner tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets overvejelser herom i sin helhed, og finder som udgangspunkt at elektronisk kontrol i visse sager kan være et godt supplement til de andre foranstaltninger når blot man er opmærksom på risikoen for manipulering, udfald og tekniske uheld.

Danner har alene konkret erfaring med overfaldsalarmer som elektronisk kontrol, og støtter udvalget i sin konklusion om at den giver øget tryghed. Dog skal det bemærkes, at Danner oplever, at støttede kvinder af bl.a. organisationer som Danner, har lettere ved at få en overfaldsalarm end andre kvinder, hvilket findes meget beklageligt.

Generelt:

Overordnet set findes det positivt, at alle tre elementer samles i én lov, ligesom det anses for nødvendigt med en identificering af begrebet, stalking, samt påkrævet, at en systematisk og vedvarende forfølgelse eller chikane skal ses som en skærpene omstændighed i forbindelse med strafudmålingen.

Fælles for de tre foranstaltninger er at der kan opstå problemer i forbindelse med forkyndelsesprocessen, idet politiet ikke har kompetence til at forkynde på stedet.

Generelt ønsker Danner at påpege vigtigheden af at sikre den nødvendige viden om vold i nære relationer hos politi og retsvæsen, herunder opdateret viden om eksisterende rådgivninger og hjælpemuligheder for både voldsudøver og forurettede.

Udvalget nævner muligheden af konfliktmægling mellem parterne. Danner mener, at det kan være tænkeligt i nogle tilfælde, men i de sager som Danner har erfaring indenfor, er det ikke relevant og der henvises i øvrigt til Karin Steen Madsens rapport "En undersøgelse af konfliktmægling ved vold i nære relationer" fra 2011. Rapporten peger på, som det også er Danners erfaring, at kvinder udsat for vold er i en situation, hvor mægling kan opleves som endnu et overgreb. Danner er

endvidere bekymret for om politiet vil have den fornødne viden og indsigt i følgerne af vold til at forestå vurderingen om anvendelse af mægling, sådan som udvalget foreslår.

Det skal bemærkes, at i alle sager, hvor der er børn involveret, bør den sociale forvaltning underrettes, som foreslået i lovudkastets § 11. Dette bør ikke alene knytte sig til sager, hvor foranstaltningen om bortvisning anvendes. Den skærpede underretningspligt bør gælde i alle sager om vold, hvor børn er involveret.

Der er i disse år stort fokus på at myndigheder handler hurtigt og konsekvent i sager, hvor børn er udsat for vold eller vidne til vold i hjemmet. Det er væsentligt at denne indsats afspejles i sager om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Politiet er en meget vigtig aktør her og det bør sikres at særligt politiet er opmærksomt på dette.

Danner står naturligvis til rådighed for yderligere viden og erfaringer fra vores arbejde med voldsramte Kvinder og deres børn.

Med venlig hilsen

Helle Walsted, leder af Danners rådgivning- og krisecenter
Vibe Klarup Voetmann, direktør

Randi Graabek

Fra: Lene Johannesson [lj@lokk.dk]
Sendt: 23. august 2011 11:06
Til: Justitsministeriet
Emne: Bemærkninger til betænkning 1526/2011
Vedhæftede filer: bemærkninger august 2011.docx

Kære Frank Mathiesen

Vedhæftet LOKKs bemærkninger til betænkningen.

Jeg er opmærksom på, at bemærkningerne skulle være inde senest den 22. august 2011, men desværre havde vi nogle IT problemer, som gjorde, at vi ikke kunne sende i går. Jeg beklager meget.

Jeg håber, at LOKKs udtalelse kommer med alligevel

Med venlig hilsen

Lene Johannesson
Sekretariatschef

LOKK sekretariatet
c/o 3 F
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf. 32 95 90 19

Besøgsadresse:
Nyropsgade 22
1602 København V.

Dir. tlf: 88 92 73 42 - lj@lokk.dk - www.lokk.dk

Justitsministeriet,
Strafferetskontoret,
Slotholmsgade 10,
1216 København K

2. juli 2011

c/o 3F
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf: 32 95 90 19

CVR: 20 59 03 86

IBAN-nummer:
DK9130000007537190

sekretariat@lokk.dk
www.lokk.dk

Protector
H.K.H. Kronprinsesse Mary

Høringssvar vedrørende Betænkning nr. 1526 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

Det er med glæde, at LOKK har modtaget betænkning nr. 1526, idet der er sat fokus på de problemstillinger som voldsudsatte kvinder og deres børn har. LOKK skal udtrykke stor tilfredshed med betænkningens forslag til lovændringer. Der er tale om gode fremskridt i lovbeskyttelsen af volds- og stalkingudsatte kvinder og i de foreslåede nye redskaber hertil. Det er medtaget en væsentlig del fra disse to høringer. LOKK fremkommer alene med kommentarer i forhold til disse målgruppers forhold, behov og beskyttelse m.v.

LOKK har enkelte bemærkninger til betænkningen:

Ad § 6

Det foreslås, at § 6 udstrækkes til at omfatte ikke "et" medlem, men "medlemmer" af forurettedes husstand. Dette for at sikre, at det f.eks. er alle børn i en husstand der hver for sig kan beskyttes af et tilhold eller opholdstilhold.

Ad § 11

I alle sager, hvor der er børn involveret, skal kommunens socialforvaltning have en underretning, således at de fornødne foranstaltninger kan iværksættes. Politiet vil i mange tilfælde være den første myndighed som ser problemerne i hjemmet.

Ad § 15

I bemærkninger til § 15 stk. 1 bør der vedrørende "politiets præventive foranstaltninger m.v." klarere stå, at denne femgangsmåde "som udgangspunkt" ikke vil være egnet i tilfælde, hvor den ene part har udøvet "vold, trusler om vold eller lignende handlinger, der har forårsaget tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold". Denne formulering sikrer, at det er en hver form for partnervold, der bliver beskyttet af lovforslaget, og at beskyttelsen er lig med den beskyttelse, som er gældende i anden lovgivning for voldsudsatte f.eks. Servicelovningen, hvor der henvises til Servicelovens § 109. I alle disse situationer vil denne fremgangsmåde som udgangspunkt ikke være egnet.

I bemærkningerne til konfliktråd bør der være samme ovennævnte tekst som ved "formaning, vejledning, dialog og henstillinger". Anvendelsen af konfliktråd vil som udgangspunkt ikke være egnet når der er tale om vold i nære relationer. I rapporten "En undersøgelse af konfliktmægling ved vold i nære relationer" fra 2011 af Karin Steen Madsen, fremgår det tydeligt at mægling i disse situationer kan opleves som endnu et overgreb. Den forurettede vil oftest acceptere at deltage, idet vedkommende gerne vil samarbejde, men kan ikke selv overskue konsekvenserne.

Hertil kommer at LOKK kan være i tvivl om hvorvidt politiet har den nødvendige indsigt i følgevirkningerne af vold i nære relationer til at kunne vurdere, hvornår mægling kan anvendes.

Ad nyt kapitel 7

Ny § 28

Da lovforslaget indeholder mange nye regler, redskaber, antagelser mv. foreslås i lighed med den gældende Forældreansvarslov, at ovennævnte lov evalueres efter en given periode f.eks. 5 år.

Andre bemærkninger

Tilhold

LOKK ser med stor tilfredshed på at forslaget om lempelse af bevisbyrden i forbindelse med tilhold, således at der blot skal være en begrundet mistanke.

Det er LOKKs erfaring at tilhold ikke altid kan imødekommes eller effektueres, når der er samvær med børn. Dette problem ses ikke løst i denne betænkning.

Bortvisning

Reglerne om bortvisning, som giver mulighed for at den forurettede og dennes børn kan forblive i eget hjem, bliver erfaringsmæssigt ikke brugt i tilstrækkelig omfang. Den forurettede har oftest ikke overskud til at bede politiet om at håndhæve den i situationen, hvorfor politiet oftere bør foreslå denne løsning. Men bortvisningen kan ikke stå alene, men skal følges op af yderligere rådgivning og behandling til begge parter.

LOKK står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger og viden om voldsudsatte kvinder, såfremt der er behov herfor.

Med venlig hilsen

Lene Johannesson
Sekretariatschef

Peter Michael Toft
Juridiske konsulent

Randi Graabek

Fra: Jørgen Merrild Bie [jimb@horsens.advodan.dk]
Sendt: 22. august 2011 11:27
Til: Justitsministeriet
Cc: vv@voldsofre.dk; advobie@mail.dk
Emne: Sagsnr: 3691 - Sagsnr. : Landsforeningen Hjælp Voldsofre Deres sagsnr. 2011-730-1381
Vedhæftede filer: Standardbrev til sagens parter.DOC

Efter aftale med landsforeningen Hjælp Voldsofre fremsendes hermed foreningens høringsvar.

Venlig hilsen

Jørgen Merrild Bie

Advokat (H)

Advokat (H) Jørgen Merrild Bie, Advokat (H) Jørgen Merrild Bie, Advokat (H) Jørgen Merrild Bie
2011-08-22 11:27:27, 2011-08-22 11:27:27, 2011-08-22 11:27:27
E-mail: jimb@horsens.advodan.dk, www.advodan.dk

ADVODAN

- et netværk til forskel

	<p>VIL DU SIKRE DIN FAMILIE?</p> <p>Alle børnefamilier bør have et testamente - også selvom I er gift.</p> <p>www.advodan.dk</p> <p>ADVODAN</p>
---	--

Denne mail er blevet scannet af <http://www.comendo.com> og indeholder ikke virus!

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Lovafdelingen, Strafferetskontoret

HORSENS
Næstørsgade 3, 2.
8700 Horsens
Tlf. 75 62 18 44
Fax 75 62 17 44

www.advodan.dk

Dato 22. august 2011
Sag nr. 30-3691

Advokat Jørgen Merrild Ble
jmb@horsens.advodan.dk

Sekretær Linda Høj/jmb
Dir. tlf. 76 25 49 70
lh@horsens.advodan.dk

Sagsnr. : 2011-730-1381

Høringssvar til betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre har med glæde modtaget betænkning nr. 1526/2011 med anmodning om at afgive høringssvar. Under tegnede er af Hjælp Voldsofre blevet anmodet om at udarbejde et sådant svar.

Indledningsvis kan jeg henvise til de bemærkninger Hjælp Voldsofre kom med i høringssvar til betænkning nr. 1439/2004 om bortvisning af voldelige og truende personer fra hjemmet m.v. og bemærkningerne på mødet den 21. september 2010 om erfaringerne med tilhold og bortvisning, gengivet på side 253-254 i betænkningen. Hjælp Voldsofre finder også, at det er naturligt og et godt signal at sende, at samle og præcisere disse regler i en lov.

Til de enkelte foreslåede bestemmelser har foreningen følgende bemærkninger:

Ad § 1. Objektiviseringen af tilhold støttes, idet en række bevismæssige problemer herved bliver løst. Ligeledes er det positivt, at loven indeholder en præcisering af hvilke former for opsøgning, der er omfattet.

Ad § 2, stk. 2. Denne bestemmelse er for Hjælp Voldsofre vigtig, men kan i en række situationer ikke stå alene. Der har jo desværre været tilfælde, hvor en gerningsmand har besluttet sig for at begå en af de

Jørgen Merrild Ble (H)
(aut. bobestyrer)
Børge Jørgensen (L)
Anne Koch
Kent Kragh
Klaus Therkildsen (H)
Nicolai Carøe Hansen
Søren Merrild Ble
(adv.fm.)

CVR-nr. 18 45 78 81
Klientbankkonto:
9211-4567834366

nævnte meget alvorlige forbrydelser, og hvor sanktionen for at overtræde et tilhold helt drukner. Det bør derfor i relation hertil overvejes at indføre regler om elektronisk kontrol, selv om udvalget ikke mener at der på det foreliggende grundlag bør indføres sådanne regler. Det må dog være en forudsætning, at det sikres, at der er en effektiv kontrol, så ordningen ikke kommer til at give de beskyttede personer en falsk tryk-

Ad § 3. Bestemmelserne om opholdsforbud kan ligeledes være med til at beskytte ofre, idet der herved er mulighed for en mere individuelt tilpasset foranstaltning.

Ad § 15. Hjælp Voldsofre støtter, at sagerne ikke på forhånd udelukkes fra at blive behandlet i konfliktråd. Det vil dog stille helt særlige krav til visitationen i denne type sager, og der vil antagelig være en del, der efter en konkret vurdering vil være uegnede.

Ad § 17. Det er ligeledes positivt, at der etableres en hurtig adgang til domstolsprøvelse, da netop usikkerhed kan være meget belastende for den forurettede.

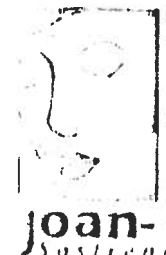
Ad § 21. Hjælp Voldsofre er enig i, at stalking bør nævnes direkte i loven og at den systematiske eller vedvarende forfølgelse er en skærpende omstændighed.

Ad § 27. Foreningen støtter konsekvensændringen i offererstatningsloven og udvidelsen til også at omfatte overtrædelse af opholdsforbud og bortvisning. Der savnes dog nogle bemærkninger om hvilke situationer, der vil kunne berettige til en godtgørelse. Umiddelbart forudsætter udbetaling fra erstatningsnævnet, at der er forvoldt personskade. I de sager, som betænkningen handler om, vil det typisk være tortgodtgørelse og lign., der vil kunne komme på tale. Der efterlyses derfor nogle retningslinjer for hvornår en forurettet er berettiget til godtgørelse og hvilket niveau en sådan godtgørelse skal ligge på.

Hjælp Voldsofre vil med interesse følge det videre lovgivningsarbejde.

Venlig hilsen

Jørgen Merrild Bie

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

København, den 21. august 2011

Vedrørende høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Foreningen Joan-Søstrene har ved mail den 1. juli 2011 modtaget ovennævnte betænkning til høring.

Joan-Søstrene, der som forening i over 35 år har ydet rådgivning til kvinder udsat for sexualiseret vold, herunder vold i parforhold, har med interesse læst udvalgets betænkning. Betænkningen afspejler tydeligt den indlevelse, som udvalgets medlemmer har over for de forurettedes vanskelige situation. Da Joan-Søstrenes udgangspunkt i forhold til betænkningen netop er de forurettedes situation, er det positivt at se en så dybdegående gennemgang af problemstillingerne.

Som udgangspunkt er det formålstjenligt, at der laves et samlet regelsæt om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Joan-Søstrene finder det ikke mindst væsentligt, at;

- stalking bliver defineret og kriminaliseret særskilt,
- betingelserne for tilhold optages i loven og dermed klargøres retstilstanden, hvilket formentlig er til stor hjælp for både forurettede og politiet,

- der laves en særlig regel om tilhold, når en person har været udsat for grov personfarlig kriminalitet, idet denne bestemmelse netop tilsigter at give ofrene eller deres nærmeste en udvidet beskyttelse,
- tilhold kan udstedes af en anden politikreds end den, hvor den forurettede opholder sig,
- der udarbejdes informationsmateriale, der kan udleveres til anmeldere.

Joan-Søstrene har følgende særlige bemærkninger til betænkningen:

Bortvisningsloven

Udvalget har overvejet, hvorfor bortvisningsloven ikke anvendes i større udstrækning, end det er tilfældet i dag. Anvendelsen sammenlignes med anvendelsen af den tilsvarende svenske lovgivning. Imidlertid burde en sammenligning ske med brugen af den tilsvarende østrigske lovgivning, hvis erfaringer indførelsen af den danske lovgivning var baseret på. Joan-Søstrene tillader sig i den forbindelse at henvise til et tidligere høringssvar afgivet 7. marts 2004 over for betænkning nr. 1439 om bortvisning af voldelige og truende personer fra hjemmet m.v. (Bilag 1). Det fremgår blandt andet af dette høringssvar, at Joan-Søstrene på det kraftigste frarådede indførelsen af en bortvisningsordning uden samtidig indførelse af interventionskontorer, således som man kendte disse fra den østrigske lovgivning.

Erfaringerne fra Østrig viste og viser fortsat, at interventionskontorerne er en afgørende forudsætning for, at bortvisningsordningen fungerer efter hensigten, herunder at der findes en varig løsning på problemerne. Ifølge lederen af interventionskontoret i Wien, Rosa Logar, er en bortvisningsordning uden interventionskontorerne nærmest værre end ingen bortvisningsordning, idet parterne efterlades i et vakuum, når de ikke tilbydes en koordineret indsats. Udover det konkrete arbejde med at yde bistand til de forurettede og krænkerne fungerer kontorerne i Østrig som videntcentre med henblik på udvikling og forbedring af indsatsen mod vold i familien. Interventionskontorerne fremstår neutrale for begge parter, og de hindrer en sammenblanding af myndighed og hjælp. Men frem for alt er kontorerne aktivt opsøgende i forhold til begge konfliktens parter.

Bortvisningsloven i sin nuværende form lægger op til, at de kommunale socialforvaltninger skal varetage de opgaver, som interventionskontorerne i Østrig løser. Socialministeriet havde allerede i betænkningen om bortvisningsloven over for Justitsministeriet tilkendegivet, at *"der ikke umiddelbart er ressourcer til rådighed for socialforvaltningerne til den indsats"*. I evalueringsrapporterne fra henholdsvis 2006 og 2009 om bortvisningsloven konstateres det, at socialforvaltningen kun var blevet kontaktet i godt halvdelen af sagerne, at socialforvaltningen forholdsvis sjældent er proaktiv, og at kendskabet til loven om bortvisning blandt socialforvaltningens medarbejdere var mangelfuld. Det er på den baggrund tydeligt, at denne form for opfølgning ikke fungerer efter den oprindelige hensigt. De manglende

interventionskontorer er efter Joan-Søstrenes opfattelse en væsentlig årsag til, at bortvisningsloven ikke anvendes i større udstrækning.

En anden grund til at bortvisningsloven ikke anvendes, skyldes som bemærket af udvalget, de enkelte politifolks manglende kendskab til loven. Det er Joan-Søstrenes erfaring, at kvinder, der er udsat for vold i hjemmet, overhovedet ikke bliver vejledt om muligheden for bortvisning af krænkeren. Politiet henviser i stedet fortsat kvinderne og deres eventuelle børn til det nærmeste krisecenter. Som det fremgår af betænkningen, anvendes politiets hjemmel til at træffe afgørelse om bortvisning uden en anmodning fra forurettede ikke i dag. Joan-Søstrene er her enige med udvalget i, at politiet nøje bør overveje at benytte denne hjemmel i konkrete tilfælde af vis grovhed.

En yderligere grund til at bortvisningsloven ikke benyttes i dag, er den, at de politifolk, der kommer til stede på adressen, tilsyneladende ikke har bemyndigelse til at træffe afgørelse om bortvisning. Det medfører, at krænkeren ikke bortvises straks, men at bortvisningen afventer en senere stillingtagen - åbenbart af anklagemyndigheden. Hermed forspildes bortvisningens formål, som var at beskytte de forurettede mod en umiddelbar fare. Desuden giver den efterfølgende bortvisningsafgørelse tydeligvis problemer for politiet omkring forkyndelse af afgørelsen. I denne forbindelse skal det derfor bemærkes, at i Østrig bortvises krænkeren umiddelbart af politiet, når bortvisning skønnes nødvendigt.

Stalking på arbejdspladser

Udvalget omtaler den problemstilling, der opstår, når stalkeren og forurettede er kollegaer. Udvalget konkluderer, at der ved grov chikane "*i almindelighed vil være grundlag for afskedigelse af den krænkende part*". Dette stemmer dog ikke overens med retspraksis. Ifølge retspraksis har krænkeren krav på en advarsel før afskedigelse, hvis arbejdsgiveren ikke skal ifalde erstatningsansvar over for krænkeren. Dette medfører, at forurettede må finde sig i at skulle arbejde sammen med krænkeren - der f.eks. kan være den forurettedes overordnet. Muligheden for tilhold i sådan situation vil være udelukket. Det havde derfor været nærliggende, hvis betænkningen også havde omfattet nærmere overvejelser og løsningsforslag på spørgsmålet om stalking (sexchikane) på arbejdspladsen. Udvalget kunne have overvejet indførelse af en lovgivning, hvorefter der skal ske umiddelbart bortvisning af krænkeren, uden at arbejdsgiveren ifalder erstatningsansvar. Problemstillingen viser nemlig med al tydelighed, at Danmark fortsat mangler en specifik lovgivning om sexchikane.

Konfliktråd

Joan-Søstrene skal henlede opmærksomheden på Karin Sten Madsens "En undersøgelse af konfliktmægling ved vold i nære relationer" udgivet i 2011 med støtte fra Justitsministeriets Forskningspulje.

Af undersøgelsens konklusion fremgår det blandt andet, at det ikke er entydigt, hvorvidt et tilbud om konfliktmægling kan være relevant som led i kvindernes rehabilitering efter partnervold. Endvidere konkluderer undersøgelsen, at et tilbud om mægling i denne type sager altid må ske på baggrund af en kvalificeret vurdering af parterne og omstændighederne omkring volden. Joan-Søstrenes erfaring fra rådgivning af kvinder, som har været udsat for stalking og/eller partnervold er, at disse kvinder ofte er i en meget skrøbelig og udsat position. Det kan derfor frygtes, at de lader sig presse til at deltage i et konfliktråd, selvom ordningen som udgangspunkt er frivillig. Presses kvinderne til at deltage i konfliktråd, forspildes formålet. Joan-Søstrene er derfor mere forbeholdne end udvalget over for forslag om behandling af disse særlige konflikter i konfliktråd.

Joan-Søstrenes forbehold skyldes også, at det ifølge betænkningen skal overlades til politiet at forestå vejledning om konfliktråd. Det bliver derfor et spørgsmål om, hvorvidt de enkelte politifolk er uddannet til at foretage den tilstrækkelige kvalificerede vurdering af parterne, i forhold til om der skal vejledes om konfliktråd. Forbeholdet baserer sig endvidere på Joan-Søstrenes erfaringer med politiets manglende rådgivning om bortvisningsloven og manglende oplysning om retten til bistandsadvokat i forbindelse med anmeldelse af voldtægt.

Cpr-nummer

Udvalget har ikke behandlet spørgsmålet om ændring af cpr-nummer i forbindelse med stalking. Joan-Søstrene skal trods dette gøre opmærksom på, at det for kvinder, som bliver forfulgt, kan være et påtrængende problem ikke at kunne skifte cpr-nummer. Dette fremgik også på høringen om stalking af Folketingets Retsudvalg den 16. marts 2011.

Såfremt der måtte ønskes uddybning af ovenstående, står Joan-Søstrene naturligvis til rådighed og fremsender til orientering en folder om os og vores arbejde.

Med venlig hilsen

Joan-Søstrene

Bilag 1:

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

7. marts 2004

Vedrørende Deres j.nr.: 2003-730-0891 – betænkning nr. 1439 om bortvisning af voldelige og truende personer fra hjemmet m.v.

Joan-Søstrene har ved skrivelse af 20. februar 2004 modtaget ovennævnte betænkning til udtalelse.

Vold i familien koster hvert år erhvervslivet og samfundet som sådan millioner af kroner, blandt andet fordi voldens ofre forhindres i at passe deres arbejde og uddannelse/skolegang. Dertil kommer betydelige udgifter til gentagne konsultationer hos praktiserende læge, skadestuebesøg samt kortere eller længerevarende hospitalsindlæggelser. Endelig medfører vold i familien betydelig risiko for negativ social arv og kan virke skadelig for ofrenes forældrelevne.

For voldens ofre er de voldelige overgreb forbundet med stor skamfølelse og er nærmest tabubelagte. Ofrene møder ringe eller ingen forståelse fra deres nærmeste såvel som fra de offentlige myndigheder, der kunne og burde gribe ind for at bistå dem.

Joan-Søstrene har i snart 30 år rådgivet kvinder udsat for sexualiseret vold, herunder vold i parforhold, og det er vores erfaring, at kvinden typisk reagerer på volden med passivitet og angst og en markant følelse af skam, skyld og forvirring om egen situation. Dette skyldes blandt andet, at kvinden ofte har været udsat for trusler på

livet og også har været i egentlig livsfare som følge af volden. Hendes selvverdsfølelse og tillid til egen dømmekraft er sædvanligvis så svækket, at egne initiativer til at bryde ud af det voldelige forhold nærmest er illusoriske. Selvom hun er i stand til at afslutte det voldelige forhold, ser hun sig typisk ikke i stand til f.eks. at politianmelde volden eller i øvrigt at sætte sig ind i sin retsstilling.

Det er derfor med stor beklagelse, at Joan-Søstrene kan konstatere, at Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg ikke har forholdt sig til spørgsmålet om indførelse af interventionscentre, således som de er kendt fra Østrig.

Joan-Søstrene har ved brev af 14. oktober 2003 til Folketingets Retsudvalg redegjort indgående for nødvendigheden af indførelse af interventionscentre i forbindelse med gennemførelse af en bortvisningsordning, som den betænkningen nu skitserer. En kopi af brevet er den 2. februar 2004 videresendt til Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg.

Som Joan-Søstrene over for Retsudvalget har anført, er det fundamentalt nødvendigt, at der samtidig med ordningens indførelse etableres interventionscentre. Langvarig og gentagen vold i hjemmet kræver en hurtig opfølgning over for parterne i forbindelse med beslutning om bortvisning, såfremt hensigten med bortvisningen rent faktisk er, at de involverede parter på sigt skal kunne fungere ordentlig i en almindelig samfundsmæssig sammenhæng.

Joan-Søstrene finder det hverken realistisk eller formålstjenligt, at denne opgave søges løst af de kommunale socialforvaltninger. Og Joan-Søstrene har da også bemærket sig, at Socialministeriet over for Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg (jf. s. 128) har tilkendegivet, at *"der ikke umiddelbart er ressourcer til rådighed for socialforvaltningerne til den indsats"*. Inddragelse af de sociale myndigheder kan i øvrigt have den uheldige effekt, at kvinder vil afstå fra at kontakte politiet med henblik på bortvisning af den voldelige partner af frygt for socialforvaltningens indblanding, herunder tvangsfjernelse af eventuelle børn.

Joan-Søstrene har følgende konkrete bemærkninger:

Ofrets eventuelle provokationer

Joan-Søstrene deler ikke Strafferetsplejeudvalgets synspunkter på s. 91 om, at ofrets eventuelle provokationer kan berettige, at der ikke foretages bortvisning af krænkeren. Som Strafferetsplejeudvalget selv er inde på i sine bemærkninger på s. 91, er det også Joan-Søstrenes erfaring, at et voldeligt forhold ikke ophører med at være voldeligt uden udefrakommende intervention. Dette uafhængigt af ofrets eventuelle provokationer, skænderier mellem parterne eller krænkerens alkoholindtagelse. Selvom volden udøvet i "ekstraordinære" situationer, er det vold, som er strafbelagt i medfør af straffeloven, som udsætter et andet menneske for (livs-)fare, og som derfor bør føre til bortvisning, hvor betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Samlivets varighed

På s. 94 bemærkes, at samlivets korte varighed kan medføre, at bortvisning af krænkeren kan fremstå som urimelig. Det er Joan-Søstrenes opfattelse, at bortvisning bør kunne finde sted uanset samlivsforholdets varighed i det øjeblik, at ofret har opgivet egen bolig for at indgå i samlivet. Det vil ikke være betryggende, hvis

samlivets varighed skal indgå som parameter i vurderingen af, hvorvidt der er grundlag for bortvisning.

Anbringelse af børn uden for hjemmet og frivillig misbrugsbehandling

På s. 94 bemærker Strafferetsplejeudvalget endvidere i forbindelse med proportionalitetskravet at anbringelse af børn uden for hjemmet kan få betydning for afgørelser om bortvisning. Joan-Søstrene anser tvangsfjernelse af børn som en betydelig mere indgribende foranstaltning end bortvisning af en voldsudøver. Tilsvarende bør krænkere ikke kunne unddrage sig en bortvisning ved at fremsætte tilbud om f.eks. at underkaste sig misbrugsbehandling. Sådanne frivillige tiltag bør under alle omstændigheder alene kunne tillægges vægt i forbindelse med en afgørelse af en eventuel forlængelse af bortvisningen og dermed aldrig i bortvisningens første periode.

Bortvisning uden krav om aktuel kriminalitet

Det er positivt, at der i kap. 4, afsnit 6 også foreslås bortvisning uden krav om aktuel kriminalitet, idet det er Joan-Søstrenes erfaring, at vold i parforhold ofte tillige har karakter af trusler om vold, som medvirker til at fastholde ofret i en helbredstruende samlivskonstruktion. Også børn, som ikke nødvendigvis er direkte omfattet af truslerne, påvirkes heraf og vokser op i en tilværelse præget af angst for, at truslerne realiseres.

Særligt om begrebet "husspektakler"

På side 98 anvendes udtrykket husspektakler. Joan-Søstrene er klar over, at udtrykket ikke er Strafferetsplejeudvalgets opfindelse, men det er et særdeles stødende udtryk, når det tages i betragtning, at det dækker over mennesker, der lever i reel frygt for liv og lemmer i deres eget hjem. Tilsvarende grotesk er det dog, at vold mod kvinder ofte pådømmes som en forstyrrelse mod den offentlige orden og ikke som vold efter straffelovens almindelige bestemmelser. Husspektakler er et særdeles nedværdigende og stigmatiserende udtryk for et alvorligt samfundsmæssigt problem.

Trusler som grundlag for bortvisning

Joan-Søstrene er enige med et flertal i Strafferetsplejeudvalget i, at det ikke skal accepteres, at trusler kan fremsættes i et miljø, hvor der kan være nærliggende risiko for at truslerne realiseres, uden mulighed for indgreb. Ligeledes støtter Joan-Søstrene forslaget om, at trusler om simpel vold kan være omfattet af bortvisningsreglen. Tilsvarende finder Joan-Søstrene det positivt, at man med forslaget søger at indføre en ordening, hvorefter det er muligt at gribe ind, inden konflikten kulminerer, og volden er begået.

Almindeligt tilhold

Joan-Søstrene støtter forslaget om at kombinere bortvisningen med et almindeligt tilhold og et geografisk bestemt tilhold. Tilsvarende er det efter Joan-Søstrenes erfaring vigtigt, at bortvisningsmuligheden er undergivet offentlig påtale, jf. Strafferetsplejeudvalgets bemærkninger på s. 106 om ofrets frygt for repressalier m.v.

Ofrets forståelse og bortvisningens forlængelse

Derimod forekommer Strafferetsplejeudvalgets bemærkninger på s. 108 om, at ofret forventes at udvise forståelse for indgrebet, hvor dette er foretaget uden hendes anmodning, noget urealistiske. Det er Joan-Søstrenes erfaring, at kvinder udsat for

vold typisk reagerer med forvirring og angst, og det er derfor urimeligt at forvente en aktiv stillingtagen fra ofrets side til en bortvisning og til en eventuel efterfølgende opretholdelse. Der kan i øvrigt stilles spørgsmålstegn ved, hvem eller hvilke instanser, der på objektive grundlag kan forventes at vurdere ofrets tilstand og tanker. Dette ville være et naturligt led i interventionscentrets virke, og det forekommer ikke rimeligt, at denne vurdering henlægges til f.eks. politiet, som ikke er uddannet til at kunne bedømme ofrets reaktioner på volden. Derudover er det Joan-Søstrenes erfaring, at politiet desværre ofte udviser meget ringe forståelse for vold i parforhold og i særdeleshed for ofrets situation.

Genoptagelse af samlivet

Det bør ikke inden for den første periode af en bortvisning (i betænkningen foreslået i op til fire uger) være en gyldig grund for ophævelse af bortvisningen, at samlivet er genoptaget. Det er afgørende, at parterne – uanset modsatte ønsker – holdes adskilt, og dette er også begrundelsen for, at genoptagelse af samlivet i bortvisningsperioden er underlagt bødestraf for såvel offer som krænker i Østrig. Dette giver endvidere ofret en legitim grund over for krænkeren til ikke at acceptere dennes tilbagevenden til hjemmet før bortvisningens udløb. I Østrig er det blandt andet interventionscentrenes opgave at informere offer som krænker herom, herunder at bistå dem med en de facto adskillelse så længe bortvisningen er gældende.

Krænkerens opholdssted

Joan-Søstrene er enige i Strafferetsplejeudvalgets bemærkninger på s. 115 om, at der bør tilvejebringes hjemmel til at pålægge krænkeren at oplyse adresse og telefonnummer. Det er Joan-Søstrenes erfaring, at ofrene har behov for at vide, hvor krænkeren opholder sig af hensyn til deres følelse af tryghed og sikkerhed. Det er i øvrigt erfaringerne fra Østrig, at krænkeren typisk tager ophold i bortvisningsperioden hos sin mor.

Bistandsadvokat

Joan-Søstrene har bemærket sig, at der foreslås indført en regel om obligatorisk advokatbistand til krænkeren. Det forekommer besynderligt, at noget tilsvarende ikke gælder for ofret. På s. 121 fremgår det tværtimod, at Strafferetsplejeudvalget forventer, at en advokatbeskikkelse for ofret vil kunne medvirke til at gøre bortvisningsprocessen mere omfattende end tilsigtet. Det fremgår ikke nærmere, hvorfor dette skulle være tilfældet. Det er Joan-Søstrenes erfaring, at netop ofre for vold – og voldtægt – har et stort og i øvrigt berettiget behov for juridisk bistand i forbindelse med et overgreb. Ordningens fakultative karakter pålægger desuden politiet en ekstra vejledningspligt. Det er desværre Joan-Søstrenes erfaring, at politiet i forvejen har svært ved at leve op til oplysningspligten i retsplejelovens bestemmelser vedrørende voldtægtsofres ret til advokatbistand. 80% af de kvinder, der henvendte sig til Joan-Søstrene i 2002 om voldtægt, var ikke blevet vejledt om retten til bistandsadvokat. Så meget desto større er behovet for obligatorisk advokatbistand til ofret, når der henses til, at forslaget ikke omfatter indførelse af interventionscentre.

Pådomte sagsomkostninger

For så vidt angår eventuelle pådomte sagsomkostninger ved bortvisningssagen ville det være en tiltrængt fornyelse i dansk ret, såfremt man kunne henføre disse omkostninger under en form for "særgæld" under krænkerens bodel ved en senere

bodeling. Dermed undgår ofret at skulle bøde for volden både legemligt, sjælelig og økonomisk.

Afhentning af personlige effekter

Krænkerens afhentning af nødvendige personlige effekter, jf. s. 120, bør efter Joan-Søstrenes opfattelse alene kunne ske, såfremt dette er uopsætteligt – f.eks. på grund af erhverv - og såfremt politiet vurderer, at begæringen ikke alene fremsættes i chikanøst øjemed. Under alle omstændigheder bør det sikres, at ofret adviseres forud for afhentningen.

Skriftlig vejledning til ofret

Af betænkningens s. 121 og 123 fremgår det, at ofret skal vejledes skriftligt om sin retsstilling. En sådan vejledning kan passende udfærdiges til andre ofre for sexualiserede voldelige overgreb som f.eks. voldtægtsofre. Disse ofre er ved politianmeldelsen typisk i en tilstand, hvor en eventuel mundtlig vejledning er utilstrækkelig, og vejledningen i øvrigt er afhængig af den enkelte politiassistents velvilje og formuleringsevne.

Administrativ rekurs

Det forekommer ikke rimeligt, at et offer, der har fremsat en anmodning om bortvisning, ikke kan indbringe et afslag herpå for retten, men er henvist til administrativ rekurs, jf. s. 122. Ofret har – på lige fod med krænkeren – krav på en retlig bedømmelse af et eventuelt afslag, ligesom ofret har krav på den hurtige behandling (maksimalt 5 dage), som Strafferetsplejeudvalget foreslår i relation til krænkeren, når denne bliver bortvist. Som minimum bør der fastsættes tilsvarende frist for behandlingen af den administrative rekurs.

Kontaktpersoner

Af de allerede fremførte grunde vedrørende interventionscentre kan Joan-Søstrene ikke tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets bemærkninger s. 127 om udpegning af en kontaktperson for ofret hos henholdsvis politi og sociale myndigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at der i dag er meget begrænsede muligheder for f.eks. psykologbistand til voldtægtsofre, idet disse er underlagt den almindelige psykologkriserordning, hvorefter ofret er henvist til en egenbetaling på 40% af udgiften til psykologbistand. Dette er i skarp kontrast til regeringens bemærkninger om, at der bør gøres så meget som muligt for at bekæmpe vold i hjemmet. Det er afgørende for ofrets reelle mulighed for at bryde ud af det voldelige forhold, at der i en overgangsperiode tilbydes psykologbistand til såvel offer som eventuelle børn.

Tilhold uden anmodning

Joan-Søstrene finder det positivt, at Strafferetsplejeudvalget foreslår, at krænkeren kan meddeles tilhold uden at der foreligger anmodning herom fra ofret. Joan-Søstrene forudsætter, at politiet instrueres i pligten til at udstede sådanne tilhold, idet det er Joan-Søstrenes erfaring, at politiet ofte er tilbageholdende over for kvinder, som søger bistand i form af polititilhold over for en tidligere og voldelig samlever/kæreste. Det er endvidere erfaringen, at mange kvinder nægtes retten til at anmelde et voldeligt forhold under henvisning til, at det sikkert er kvindens egen skyld. Det bemærkes, at såfremt bortvisningskompetencen skal ligge hos politiet, bør dette følges op med uddannelse og en generel holdningsbearbejdning – således som det løbende sker i Østrig, hvor ansatte fra interventionscentrene underviser på politiskolerne.

Særligt om det geografisk bestemte tilhold

Der bør ikke, som anført i betænkningen s. 139, gælde strengere betingelser for meddelelse af et geografisk bestemt tilhold end for tilhold i almindelighed. Det er Joan-Søstrenes erfaring, at ofrene og deres børn nødvendigvis har behov for trygt at kunne gå på arbejde, i skole m.v. Joan-Søstrene kan heller ikke tilslutte sig, at et geografisk bestemt tilhold alene kan meddeles, hvor der er sket bortvisning, jf. s. 140. I de særlige tilfælde, hvor bortvisning ud fra en proportionalitetsbetragtning ikke kan foretages af hensyn til krænkerens erhvervsudøvelse har ofret reelt ikke anden mulighed end at flygte fra det voldelig samliv i det fælles hjem. Geografisk bestemt tilhold bør i disse særlige situationer kunne meddeles.

Bortvisningens længde

Det fremgår af betænkningen, at bortvisning kan finde sted i op til fire uger. Der er imidlertid ikke fremsat forslag om nogen nedre grænse for bortvisningens længde. Joan-Søstrene kan ikke støtte en bortvisningsordning på dette grundlag. Erfaringerne fra Østrig viser, at bortvisningen bør udstrækkes til et sådant tidsrum, at parterne reelt får ro til at overveje og forholde sig til de ukonstruktive samlivsmønstre, som de indgår i. I alle de øvrige nordiske lande er der fastsat en minimumsfrist på ikke under en uge. Det er Joan-Søstrenes erfaring, at ofret for volden i dagene efter det voldelige overgreb er i krise, også selvom hun måtte have oplevet lignende traumatiserende overgreb tidligere. Ofrets frustration og angst i krisens akutte fase sætter hende typisk i en situation, hvor hun er ude af stand til træffe beslutninger på et mere rationelt og velovervejet grundlag, og ofret har derfor brug for at være "fredet" i et rimeligt tidsrum, dersom bortvisningsordningens formål skal realiseres og de involverede parter på sigt skal kunne fungere ordentlig i en almindelig samfundsmæssig sammenhæng. Joan-Søstrene vil således anbefale, at der fastsættes en nedre minimumsgrænse for bortvisningens længde på 7 dage.

Afsluttende bemærkninger

Det er positivt, at regeringen foreslår, at der skal gøres så meget som muligt for at bekæmpe vold i hjemmet. Vold i familien er en forbrydelse, som er karakteriseret ved at den oftest begås af mænd mod kvinder. Volden er et alvorligt samfundsmæssigt problem, hvor der ikke er nogen vindere – kun tabere.

Som det fremgår af betænkningen, er behovet for bistand til såvel offer som krænker både juridisk, psykologisk og socialt. Der skal eventuelt indgives separations- eller skilsmissebegæring, træffes beslutning om fordeling af forældremyndighed, samværsret og boligforhold, parterne skal eventuelt i terapi – enten sammen eller hver for sig – og der skal løses konkrete problemer som for eksempel betaling af husleje. Der skal ydes vejledning – ikke mindst til ofret for volden – om forhold, der konkret er forbundet med bortvisningen, herunder om forlængelse af denne, om mulighed for tilhold, geografisk bestemt tilhold m.v.

Med andre ord er den rådgivning, som ofret for volden har behov for, så kompleks, at det ikke er rimeligt at henvise ofret til de eksisterende sociale myndigheder, en skriftlig vejledning og reglerne for fri proces og retshjælp, således som Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg forudsætter i betænkningen s. 128.

Erfaringerne fra Østrig viser, at interventionscentre er en afgørende forudsætning for, at bortvisningsordningen fungerer efter hensigten, herunder at der findes en varig løsning på problemerne. Ifølge lederen af Interventionscentret i Wien Rosa Logar er en bortvisningsordning uden interventionscentre nærmest værre end ingen bortvisningsordning, idet parterne efterlades i et vakuum, når de ikke tilbydes en koordineret indsats. Udover det konkrete arbejde med ofre og krænkerne fungerer centrene i Østrig som videncecentre med henblik på udvikling og forbedring af indsatsen mod vold i familien.

Interventionscentre yder bistand til både ofre og krænker. Centrene fremstår neutrale for begge parter og de hindrer en sammenblanding af myndighed og hjælp. Men frem for alt er centrene aktivt opsøgende i forhold til begge konfliktens parter.

Netop interventionscentrenes opsøgende funktion er i relation til ofre for vold altafgørende. Som professor i psykiatri ved Universitet i Oslo Alv A. Dahl anfører i sin bog "Charmør og Tyran" på s. 250 vedrørende ofrets reaktionsmønster på volden:

"Mennesker der lever i en fastlåst situation, hvad enten det er i et gidseldrama eller i et ægteskab, føler ofte en stærk psykologisk binding til den der begår overgrebet. Al magt ligger i hans hænder, og dette indretter offeret sig efter. Manglende kendskab til typiske offerreaktioner gør at f.eks. politiet ikke altid tager mishandlede kvinder alvorligt.

Victimologien, læren om offerreaktioner, er bl.a. bygget på erfaringer fra mennesker som har været udsat for overgreb. Den viser at ofre oftere end antaget er ude af stand til at værges sig mod overgreb eller orientere sig om og bruge de hjælpertilbud der findes. Derfor må samfundets hjælpeforanstaltninger til ofre bygges på andre måder".

Joan-Søstrene må på baggrund af sin snart 30-årige erfaring med rådgivning af ofre for volden derfor desværre på det kraftigste fraråde at indføre en bortvisningsordning uden samtidig indførelse af interventionscentre, således som man kender dem fra Østrig.

Med venlig hilsen

Joan-Søstrene

Et nej er et nej. Det er voldtægt, når en kvinde bliver tvunget til sex, også selvom man har drukket al sammen, er gået hjem sammen eller på anden vis kender hinanden. Alligevel foregår godt 2/3 af alle voldtægter mellem to parter som kender hinanden i forvejen. Voldtægt er en barsk oplevelse. Politet og andre myndigheder har ofte en mangelfuld opfattelse af, hvordan voldtægt opleves. Mange kvinder oplever derfor, at de ikke bliver troet. Omgivelsernes manglende forståelse og fordommerde holdning kan forstærke den voldsfulde følelse kvinder kommer i efter en voldtægt.

Hvis voldtægten ikke hærbøides, kan den længe efter - måske næsten af livet - være årsag til blandt andet angst, depressioner og seksuelle vanskeligheder.

VED AVVELDELSE TIL POLITET SÅ MUSIK

- Det er vigtigt at være i den rigtige stemning, hvis voldtægten er sket efter hændelsen og måske en anden person end den pågældende.
- Gå ikke på arbejde, men tag en tur ud i naturen eller en tur på stranden.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.
- Hvis du har brug for hjælp, så kontakt politet eller en anden person, du har tillid til.

Det er vigtigt at være i den rigtige stemning, hvis voldtægten er sket efter hændelsen og måske en anden person end den pågældende.

Vi er en kvindesocialt forening, der blev dannet i midten af 70'erne. Foreningens medlemmer er kvinder med forskellig uddannelse, beskæftigelse og alder. Vi arbejder for at forbedre kvinders retsstilling, når de har været udsat for vold, voldtægt, incest og seksualchikane. Årsrættet for vores politiske arbejde er vores rådgivning, som har åbnet to gange om ugen, og hvor man kan få gratis psykologisk, juridisk og social rådgivning om ens situation. Herudover holder vi foredrag og udfører samtaler i diskussioner og den offentlige debat med henblik på at ændre holdningerne til overgreb mod kvinder.

VI KAN TILBYDE DIG:

Samtaler i vores rådgivning. Det er gratis, og både du og vi er anonyme. Samtalen handler om din situation, og de muligheder du har for at forbedre den. Vi kan også vejlede dig om dine rettigheder, og hvor du kan få hjælp. Det kan være hos en advokat, en advokat i en selvhjælpsforening med kvinder i samme situation eller andet.

Hvis du vil have mere oplysning, er du velkommen til at kontakte os:

JOAN-SØSTRENE

JOAN-SØSTRENE

RÅDGIVNING & OPLYSNING OM OVERGREB PÅ KVINDER

1117 9007 | www.joan-sostrene.dk

JOAN-SØSTRENE

RÅDGIVNING & OPLYSNING OM OVERGREB PÅ KVINDER

1117 9007 | www.joan-sostrene.dk

VOLDTÆGT
INCEST
SEXUEL CHIKANE

VOLD

Vold mod kvinder er mere almindeligt end mange tror. Hvert år udsættes cirka 28 mio. kvinder for fysisk vold eller tvister om vold og det er udbredt blandt alle sociale lag i Danmark. Kvinder udsættes for seksuelle overgreb og vold mod kvinder er mere almindeligt end mange tror.

DESKANVÆRDES

- Mangel på belysning
- Mangel på sikkerhedsforanstaltninger
- Værdselsholdninger med en lav status
- Følelsesudtryk og sprogbrug
- Angst for seksualitet
- Angst for fysisk vold og overgreb
- Værdselsholdninger
- Følelsesudtryk og sprogbrug
- Værdselsholdninger

Hvis vold er en kriminel handling på lige fod med al anden vold. En kvinde, der forfølges af en voldelig mand, har mulighed for at få en domstolskendelse på ham.

OPLYSNINGS- OG UDSKIFTELSESCENTRE

Den 1. januar 2007 blev der oprettet et nyt system til håndtering af vold mod kvinder. Det er et samarbejde mellem politiet og de forskellige kommuner. Det er et samarbejde mellem politiet og de forskellige kommuner. Det er et samarbejde mellem politiet og de forskellige kommuner.

Incest er den almindelige betegnelse for seksuelle overgreb mod børn, uanset om overgrebet foregår i eller uden for familien. Incest er et hemmeligholdt og tabubelagt overgreb. Sexuelle overgreb er ikke kun samleje og samlejelignende forhold, men også beføjinger uden på tværs af forføjinger til at røre den voksne, gentagne seksuelle yndlinger m.v. Der skønnes, at 14% piger og 7% drenge udsættes for incest.

Der vil almindeligvis være et tilfids- eller afhængighedsforhold mellem barnet og kræfterne. Der kan være ældre søskende, forældre, bedsteforældre, stedforældre, familiens venner, sportsvenner eller andre personer med særlige relationer til barnet. Der er en karakteristisk vold incest, er at en voksen eller ældre person indfører et barn i seksuelle handlinger for at tilfredsstille egne behov.

FØLGERNE AF INCEST KAN VÆRE:

- Skyld og skam
- Sociale vanskeligheder
- Værdselsholdninger og sprogbrug
- Følelsesudtryk og sprogbrug
- Værdselsholdninger og sprogbrug

Vi ønsker børn, der er udsat for incest, men på deres egne vilkår. Børn skal have lov til at udtrykke sin seksualitet på egne betingelser, og ingen voksen skal udnytte barnets seksualitet.

VI ANBEJDER EN GODT BEHANDLET

Der bør tilbydes gratis psykologisk hjælp til alle, der udsættes for seksuelle eller voldelige overgreb. Joan-Sørensen mener end og at rådgivning og vejledning er vigtige for kvinderne. Det er vigtigt at have adgang til hjælp og støtte.

Det er seksualiseret, verbal og/eller fysisk tilnærmelse. Chikane kan være alt fra vold, voldtægt til blufærdighedskrænkende bemærkninger. Sexuel chikane kan forekomme alle steder, hvor mennesker mødes. Det være sig i skoler, foreninger, forretninger, men først og fremmest på arbejdspladser. På arbejdspladser kan chikane få alvorlige konsekvenser, fordi kvinderne oftest er den underordnede. Hvis hun protesterer, risikerer hun latterliggørelse blandt kolleger, fyring og at blive nægget for fremmølle eller videreuddannelse.

REAKTIONER PÅ SEXUEL CHIKANE KAN VÆRE:

- Angst
- Hovedpine
- Depressioner
- Skam og skyld
- Sexuelle problemer

Sexuel chikane må ikke forveksles med den gensidige, anerkendte flirt.

OPLYSNINGS- OG UDSKIFTELSESCENTRE

Joan-Sørensen arbejder for at advokatsituationen gøres obligatorisk for alle, der anmeldes vold eller voldtægt. I dag er det muligt, som skal oplyses om en hendes retigheder, men det er vores erfaring, at kvinder er i akut krise og derfor ofte ikke får denne vejledning eller kan have svært ved at forholde sig til. Hvis konsekvenserne er at advokaten er til stede i forbindelse med anmeldelsen, aflæring m.v. Ordningen bør derfor gøres obligatorisk.

Hvis en mand siger, at han ikke vil sige, at han voldtog, kan han som udgangspunkt ikke dømmes for det. Joan-Sørensen arbejder for, at mænd ikke skal kunne gemme sig bag deres "uvoldens" lov. Hvis nogen voldtægt blev kriminaliseret, kunne en mand, som havde hørt vidst, at han havde begået voldtægt, blive dømt.

Mødrehjælpen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Frank Mathiesen

Høringsvar fra Mødrehjælpen vedr. Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

Den 22. august 2011

Med henvisning til høringsbrev af 1. juli 2011 fremsendes hermed Mødrehjælpens bemærkninger til Strafferetsplejeudvalgets betænkning om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Mødrehjælpen
Nørre Valdegade 80
1158 København K

Tlf. 33 45 86 40

moedrehjaelpen
@moedrehjaelpen.dk
www.moedrehjaelpen.dk

Mødrehjælpen mener overordnet, at der er mange vigtige og gode overvejelser og forslag i betænkningen og har følgende bemærkninger.

Bemærkning vedr. kapitel 5, afsnit 4.2 og 4.3 vedr. objektivering af tilholdets indhold

Mødrehjælpen er meget enig i behovet for en objektivering af tilholdets indhold, således at det bliver nemmere at fastslå overtrædelser og håndhæve forbuddet. Mødrehjælpen har imidlertid erfaring med - og talrige eksempler på - at kvinder, der er udsat for vold og chikane/stalking fra en ekspartner, oplever at tilhold bliver brudt med henvisning til krænkers samvær med fælles børn. Statsforvaltningen fastsætter samvær, hvor eksmanden får beføjet ret til at hente eller bringe specielt mindre børn på kvindens bopæl eller kvinden pålægges at aflevere barnet til manden et andet sted i byen, hvor han også uhindret kan chikanere hende. Der er eksempler på afvisning fra politiets side om at overveje et tilhold, da det jo ikke umiddelbart giver mening, når der skal være et samarbejde omkring barnet. Mødrehjælpen mener, at der i betænkningen mangler overvejelser om, hvordan tilhold kan tildeles og håndhæves, i tilfælde hvor anden lovgivning giver eksmanden ret til kontakt med kvinden.

Bemærkning vedr. kapitel 5, afsnit 7.4.2 vedr. konfliktråd

Mødrehjælpen er stor tilhænger af vejledning, mægling og konfliktråd i alle tilfælde, hvor disse redskaber er passende til konfliktløsning og til parternes bedste. Mødrehjælpen mener imidlertid, at der er meget vigtigt at være opmærksom på, hvilken karakter den underliggende konflikt har, og såfremt der er mistanke om familierelateret vold, skal konfliktråd og lignende undgås. Konfliktmægling er ikke hensigtsmæssigt i forhold, hvor der er tale om familierelateret vold, da magtforholdet er skævt og parterne derfor ikke kan betragtes som ligeværdige.

Bemærkninger til afsnit 4.4, s. 18 - straf for fredskrænkelser mv. uden forudgående tilhold

Mødrehjælpen er positiv overfor, at stalking fremgår eksplicit i det foreslåede regelsæt, og anerkender, at reglerne kan bevirke, at parterne i en stalkingsag skilles ad. Mødrehjælpen mener dog ikke, at det foreslåede regelsæt i tilstrækkelig grad anerkender stalking som vold/psykisk vold - hvor de forurettede ofte lider store psykiske og somatiske skader (angst, depression, PTSD mv.) - på linje med anden vold. Mødrehjælpen bakker således op om Dansk Anti-Stalking Fornings forslag om at kriminalisere stalking og henviser til argumenterne herfor i foreningens høringssvar.

Mødrehjælpen er i øvrigt enig i udvalgets betragtning om, at forurettede på kort sigt beskyttes bedre af tilhold end en bestemmelse om straf, jf. udvalgets argumenter om tidligere indgriben.

Det er imidlertid Mødrehjælpens erfaring, at der alene i forbindelse med opnåelse af et polititilhold kan pågå ventetid, inden for hvilken forurettede kan udsættes for grænseoverskridende, traumatiserende og/eller farlige overgreb fra krænkers side. Mødrehjælpens opfordring i denne sammenhæng er derfor, at man fra udvalgets side overvejer mulighederne for at iværksætte bestemmelser om midlertidige foranstaltninger af beskyttende karakter indtil en tilholdssag er behandlet færdig.

Med venlig hilsen

Kira West
Udviklingschef
Mødrehjælpen

Tlf. dir. 33 45 86 34
E-mail: kwe@moedrehjaelpen.dk

Randi Graabek

Akt.nr. /

Fra: Anti-Stalking [ill@anti-stalking.dk]
Sendt: 22. august 2011 10:39
Til: Justitsministeriet
Emne: Høringssvar over strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011
Vedhæftede filer: Dansk Anti-Stalking Forening Høringssvar 22.08.11.pdf

Til Justitsministeriet

Vedhæftet er Dansk Anti-Stalking Forenings høringssvar til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/ 2011.

Med venlig hilsen

Dansk Anti-Stalking Forening

Lise Linn Larsen

22 AUG. 2011

Justitsministeriet
Lovafdelingen

20 NR. 1526

Dansk Anti-Stalking Forening

STALKING

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Frank Mathiesen

Hørings svar

Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011

Med henvisning til høringsbrev af 1. juli 2011 fremsenders hermed Dansk Anti-Stalking Forenings bemærkninger til Strafferetsplejeudvalgets betænkning om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Dansk Anti-Stalking Forening stiller sig grundlæggende positiv overfor den foreliggende betænkning, der tydeligvis anerkender stalking og som indeholder mange gode overvejelser, med forslag om et nyt regelsæt indeholdende; tilhold, opholdsforbud og bortvisning. I nærværende høringssvar, hvor Foreningen er enig med udvalget, eller ikke har kommentarer, er yderligere tilføjelser helt udeladt. Nedenstående er således Dansk Anti-Stalking Forenings kommentarer og bemærkninger til Strafferetsplejeudvalgets betænkning.

1. Særskilt bestemmelse der kriminaliserer stalking uden krav om tilhold

Dansk Anti-Stalking Forening er uenig med Strafferetsplejeudvalgets afvisning af behovet for en særlig bestemmelse om straf uden forudgående tilhold.

Dansk Anti-Stalking Forening stiller sig generelt positivt over for udvalgets arbejde og anerkendelse af stalking, og at dette er indlemmet i det foreslåede regelsæt, som grundlæggende kan medvirke til at 'skille parterne ad'. Vi mener dog ikke, at regelsættet løser den nødvendige opgave med at anerkende stalking som vold/psykiske vold, hvor de forurettede ofte lider store psykiske og mentale skader (angst, depression PTSD), med store menneskelige omkostninger til følge (social-/økonomisk-/og arbejdsmæssig marginalisering).

I den internationale stalkinglitteratur, og i Dansk Anti-Stalking Forening, anerkendes stalking som vold og som psykisk vold. Dansk Anti-Stalking Forening henstiller derfor til, at justitsministeren *også* fremsætter et lovforslag med en særskilt stalkingbestemmelse, med mindst samme niveau

som simpel vold. Ikke mindst på grund af de store, og ofte årelange, psykiske skader der påføres ofret, må stalkingrelaterede skader anses som langt mere omfattende end de fysiske skader der beskrives ved f.eks. § 244. Ikke alene bør en selvstændig stalkingbestemmelse, som mindste mål, rangere bestemmelsen om simpel vold. Dansk Anti-Stalking Forening mener, at strafferammen for denne bestemmelse bør *overstige* strafferammen for § 244, således at der gives mulighed for fængsel op til 4 år, *uden* mulighed for bødestraf alene – fuldt på linie med den kommende svenske stalking lov (Betænkningen s. 68). Straffen for stalking bør minimum udmåles til tidsmæssigt, at modsvare et gennemsnitligt behandlingsforløb i f.eks. Dialog mod Vold på mellem 1 – 1½ år.

Lovgiver bør således indføre en klar særskilt bestemmelse, der kriminaliserer stalking, på linie med vold, som gør det muligt at dømme for stalking uden krav om forudgående advarsel eller tilhold. Ved først at skulle igennem proceduren med formaning og tilhold og/eller opholdsforbud, vil hele sagsbehandlingen risikere at trække unødigt ud, med stor risiko for yderligere skadesforøvelse mod forurettede. I international stalkinglitteratur, Dansk Anti-Stalking Forening og ved høringen i Folketinget d. 16 marts 2011, bekræftes det, at stalking udover to uger har begyndende skadelig effekt på forurettede. Således argumenteres for en klar stalkingbestemmelse, der ved siden af og som supplement til de øvrige foreslåede bestemmelser giver mulighed for hurtig indgriben i de grove tilfælde.

Med udvalgets foreslåede objektivisering af gerningsindholdet ved tilhold (Betænkningen kapt. 5 afsnit 4.2 & 4.3) klargøres stalkingens adfærd, hvilket letter identifikationen og konstateringen af, hvad der udgør en overtrædelse og en krænkelse af den forurettede. I en særskilt bestemmelse, der omfatter grovere tilfælde af stalking, foreslås en klar definition af stalking, (som løfter sig på niveau med vold) - indeholdende objektivisering af gerningsindhold samt forurettedes reaktion af frygt evt. med en klargørende beskrivelse af de stalkingrelaterede skader (fysisk, psykisk og/eller mentalt) som er forvoldt forurettedes.

Den foreslåede bestemmelse skal opsamle grov stalking, og recidiverende stalking af flere på hinanden følgende (samme eller forskellige) ofre, forøvet af samme person, hvor forurettede klart har sagt fra herfor. Det skal fremgå af bestemmelsen, at denne er krænkelse ved at indklagede mindst 2 gange har forøvet stalking, hvorefter der *straks* gribes ind *uden* forudgående tilhold eller formaninger.

Dansk Anti-Stalking Forening har kendskab til flere sager, hvor stalkeren trods tilhold mod andre forurettede, fuldt bekendt med sin adfærds karakter af stalking, fortsætter samme adfærd mod andre og nye ofre. Der burde således ikke herske tvivl om krænkerens forsæt, når denne f.eks. har modtaget formaninger og/eller tilhold mod at opsøge *andre ofre* for sammen adfærd, eller hvis krænkeren tidligere er blevet dømt for lignende krænkelse. Dansk Anti-Stalking Forening finder således, at klarheden/grovheden (Betænkningen s. 19 samt kapt 5. afsnit 3) i en del stalkingsager

er fuldt tilstede og henstiller således til, at en særskilt bestemmelse mod stalking indføres i den danske lov.

Dansk Anti-Stalking Forening mener *ikke*, at det nye foreslåede regelsæt udelukker en samtidig ny og særskilt bestemmelse, der kriminaliserer stalking. For at sikre ofrenes beskyttelse fra krænkelse af bestemmelsen til afsluttet sagsbehandling/domfældelse, opfordrer foreningen til at der gives mulighed for at iværksætte midlertidige foranstaltninger af beskyttende karakter for forurettede.

2. Objektivisering af tilholdets indhold

Det er positivt, at stalking klargøres gennem en begrebsdefinition, og ved modernisering af den hidtidige lov om tilhold §265. Foreningen kan tilslutte sig den foreslåede *objektivisering af tilholdets indhold*. Der skal dog gøres opmærksom på, at falske anklager om forurettede til offentlige myndigheder om f.eks. socialt bedrag, omsorgssvigt af børn, alkohol- og stofmisbrug, skattesvig og lignende, også ses som et element af stalkingadfærden, og *bør derfor fremgå* af en kommende lovtæst. Det væsentlige er her, at offentlige myndigheder er opmærksomme på, hvorvidt de 'misbruges som redskab' for stalkingen, sammen med anden stalkingadfærd. Det typiske billede er, at når én falsk anklage er blevet undersøgt og afvist, indsendes en ny til samme eller en ny instans. Når disse anklager ses sammen med anden stalkingadfærd, (jf. Betænkningens kapt. 5 afsnit 4.2 & 4.3) kan den falske anklage forholdsvist let identificeres som et element af stalkingen, og derved afvises, såfremt de offentlige myndigheder er bekendt med denne type adfærd. Falske anklager ses typisk i stalkingsager, der også involverer forældreansvarsloven, - med mindst samme psykiske effekter som ved anden stalking.

3. Betingelserne for tilhold

Dansk Anti-Stalking Forening anerkender udvalgets forslag om, *at betingelserne for tilhold optages i loven*. Det bør dog tydeligt klargøres, hvem tilfældegrupperne kan være. Foreningen foreslår derfor, udover tidligere samlevende, at eksemplificere krænker/offerrationer *uden* tidligere samlivsrelation som; ekskærester/eksdates (tidligere intim/sexuel kontakt), venner, bekendte, naboer, kollegaer, professionelle f.eks. psykolog/klient, underviser/elev, familie og helt fremmede herunder kendte personer. Foreningen henstiller endvidere til, at tilfældegruppen af 'nabokonflikter og chikane forøvet af psykisk syge som led i dennes sygdom' – *også* beskrives at kunne forøves af ikke-klinisk syge. Ved kun at inkludere gruppen af 'psykiske syge' i forhold til nabostalking, risikerer man en u hensigtsmæssig afgrænsning af denne gruppe, og derved udelukke, at nabostalking også forøves af ikke-klinisk syge. Således risikerer man, at visse ofre ikke kan få den fornødne hjælp, ligesom man hindres i at kunne 'indfange' den gruppe af stalkere, som ikke klinisk kan diagnosticeres 'psykisk syge'.

4. Tilhold og opholdsforbud kan udstrækkes

Dansk Anti-Stalking Forening tilslutter sig forslaget om, at *tilhold og opholdsforbud kan udstrækkes* til at omfatte et medlem af den forurettedes husstand. Foreningen opfordrer samtidig til en klargøring af, at *et medlem* af husstanden kan indbefatte flere, f.eks. forurettedes *partner* og/eller flere af husstandens *born*.

5. Formaninger og procedure - registrering

Dansk Anti-Stalking Forening anerkender den foreslåede regel om politiets anvendelse af *formaninger*, som kan være virksom i *nogle* tilfælde, men henstiller samtidig til en klargøring om, at disse registreres i politiets journalsystem over den indklagede, så unødigt sagsbehandlingstid/tvivel herom, overvindes. Der opfordres samtidig til, at ved krænkerens fortsatte chikanøse adfærd, herefter, skal den pågældende *umiddelbart* tilkendes et tilhold. Ved første krænkelse af tilholdet, sigtes pågældende omgående for krænkelse af tilholdet. Dansk Anti-Stalking Forening anbefaler samtidig, at der gives mulighed for at undlade tidskrævende formaninger, og skride til omgående handling i form af anklage efter den særlige stalking bestemmelse og/eller tilkendelse af tilhold og opholdsforbud, i de grove tilfælde af stalking, hvor det er udenfor enhver tvivl, at indklagede er bekendt med forseelsen, og tilfælde hvor indklagede er kendt af politiet fra tidligere anklager og/eller domfældelser for stalking.

6. Fornøden hurtighed og effektivitet

Angående forslaget om at behandle tilholdssager med *fornøden hurtighed og effektivitet*. Her henstiller Dansk Anti-Stalking Forening til en tydelig klargøring af sagsbehandlingstiden, gennem en fastsat tidsramme som ved generelle voldssager, - således at tidsrammen fra krænkelse af tilhold/opholdsforbud eller særskilt stalkingbestemmelse, til sagens beramning, maksimalt bør udgøre 30 dage.

7. Voldsoffererstatningsloven

Dansk Anti-Stalking Forening anerkender den fortsatte anvendelse af *Voldsoffererstatningsloven*, så der kan tilkendes erstatning m.v. for personskade i tilholds-/stalkingsager. Dansk Anti-Stalking Forening definerer stalking som psykisk vold - og skal derfor samtidig henstille til, at der også hjemles adgang til godtgørelse for tort i anledning af den psykiske overlast, som stalkingramte påføres. Dette er i dag kun muligt i sager om grov personfarlig kriminalitet, hvor der har været anvendt våben, og hvor gerningsmanden har fået mindst et års fængsel. Betingelserne bør efter Dansk Anti-Stalking Forenings opfattelse lempes, så det bliver lettere for stalkingofre at modtage en godtgørelse for tort eller ulempe, på grund af de psykiske gener/skader som stalkingen har medført.

8. Konfliktråd

Dansk Anti-Stalking anerkender *konfliktråd* som et nyttigt redskab i sager, hvor magtbalancen mellem parterne ikke er et problem, og hvor mæglingen kan have en positiv funktion for begge parter.

På baggrund af internationale erfaringer og forskningslitteratur, og som anført i tidligere skrivelse til Strafferetsplejeudvalget af den 13. september 2010, *fraråder* Dansk Anti-Stalking Forening på det kraftigste, at anvende konfliktråd i stalkingsager. Både pga. den særlige 'stalking-psykologi', hvor stalkerens intentionelle mål er, at opnå kontakt med sit offer 'uanset hvordan' og uanset kontakten er af positiv/negativ karakter, og pga. den skæve magtfordeling, der altid vil være i denne type sager, hvor den ene part oplever sig udsat og forfulgt og derved har et klart beskyttelsesbehov. Det må også frarådes at tilbyde *frivillig* konfliktråd (uanset der er fælles børn), som i disse sager vil kunne lægge et u hensigtsmæssigt og forstærket *pres på ofret*, som af frygt for ikke at få den fornødne beskyttelse, risikerer, ud fra et hjælps- og beskyttelsesbehov, at tilfredsstille systemets forventninger. Dette kan, i kombination med den ulige magtbalance mellem offer og krænker, forstærke en i forvejen frygt og traumatisering hos ofret, samt medvirke til en 'legal' fortsættelse af stalkingen.

9. Strafferammen

Under henvisning til såvel den internationalt anerkendte, samt Dansk Anti-Stalking Forenings definition af stalking som *psykisk vold*, henstiller foreningen til at *strafferammen for tilhold og opholdsforbud udvides*, så den strafferetsligt tangerer bestemmelsen om simpel vold § 244, der giver fængselsstraf op til 3 år.

Foreningen henstiller til, at strafferammen i det nye regelsæt *udnyttes fuldt* ud. Derudover opfordres til, at bødedom alene, *helt udelukkes* i stalkingsager, da erfaringen viser at bødedom alene, ikke har den ønskede effekt, - men i stedet kan udstrække stalkingforløbet unødigt. Der skal samtidig gøres opmærksom på, at den nye svenske lov om 'Förstärkt skydd mot stalking', der træder i kraft den 1. okt. 2011, tager konsekvensen af dette ved helt at udelade bødestraf alene (Betænkningen s. 68).

10. Vidnebeskyttelse

Ofre for grove tilfælde af stalking, skal gives mulighed for bedre beskyttelse ved vidneføring i retten, dels for at beskytte disse mod afsløring af ny identitet, dels for at skabe mulighed for at starte et nyt liv med ny ID (navn, CPR. m.v.), dels for at styrke deres retsstilling. Dette skal gælde for ofre, i både stalking- og i samlivssager.

Dansk Anti-Stalking Forening er bekendt med stalkingsager, hvor ofre har opgivet at vidne i retten af frygt for den sigtede, og af frygt for afsløring af ny identitet, som således virker undergravende for ofrenes retsstilling. Ofrene var så psykisk belastede, at de ikke magtede at gennemføre en konfrontation med den sigtede. Ligeledes frygtede de, at deres nye identitet (ændring af f.eks.

navne og udseendet), blev afsløret ved konfrontationen, eller at den sigtede ville få aktindsigt efter endt retssag, med CPR- navne- og bopælsoplysninger. Herved frygtede ofrene, aldrig at kunne leve et liv uden frygt for at blive fundet. I mange af sagerne er der børn involveret direkte/Inddirekte.

Dansk Anti-Stalking Forening henstiller derfor til, at ofre for stalking gives mulighed for indenretslig afhøring, samt mulighed for ny ID (nyt CPR) og hjælp, råd og vejledning i forhold til ny ID efter endt retssag.

11. Behandling af stalkere

Strafferetsplejeudvalget beskriver at man afstår fra nærmere overvejelser vedrørende behandling af krænkerer, blandt andet pga. den tidsmæssige faktor i forhold til udvalgets arbejde, samt manglende dokumentation for behandlingseffekt (Betænkningen kapt. 5 afsnit 7.2.3). Alligevel henstiller Dansk Anti-Stalking Forening til, at frivillig behandling i optakten/indledningen af potentielle stalkingsager, og i det senere forløb, samt at behandlingsdomme bør indgå som et supplement eller alternativ til fængselsdomme. Dette gælder for både psykisk syge stalkere og ikke-klinisk syge. Fokus bør, udover at beskytte ofre for stalking, også være at stoppe stalkingadfærd hos udøveren.

Dialog mod Vold har gennem de sidste 8 år, tilbudt behandling af både udøvere af psykisk og fysisk vold i nære relationer. Behandlingens fokus er rettet mod regulering og forvaltning af affekt, herunder aggression. En del af udøverne har også udøvet stalking.

Servicestyrelsen har netop offentliggjort en rapport "*Behandling af mænd, der udøver vold. Evaluering af fire projekter, 2011*", hvor Dialog mod Vold's behandlingstilbud vurderes og anerkendes. I rapporten understøttes billedet af virkningsfulde resultater i form af stop af voldsadfærd og bedre affektregulering. Dansk Anti-Stalking Forening mener derfor at kunne begrunde, at behandling af stalkere også har en effekt, som indeholder et både langsigtet, konfronterende og forebyggende perspektiv. Vi mener derfor, at der er en veldokumenteret og *god grund* til, at behandling hurtigst muligt inkorporeres i den nye indsats og lovgivning mod stalking.

Dialog mod Vold har bl.a. etableret et samarbejde med politi og kriminalforsorg. Dette samarbejde giver politiet mulighed for via en samtykkeerklæring, at skabe kontakt mellem behandler og udøver, når de møder voldsudøvere. Således kan et motivationsarbejde, i forhold til at modtage behandling, starte så tidligt som muligt. Dette tiltag anbefaler Dansk Anti-Stalking Forening udvidet til også at omfatte politiets kontakt med stalkere, som et led i en samlet strategi-handleplan for tidlig og hurtig indsats.

Ved samarbejdet med kriminalforsorgen gives mulighed for, at behandling kan starte under afsoning og fortsætte som vilkår ved prøveløsladelse eller stilles som vilkår ved betingede domme.

Et lignende tværsektorielt samarbejde kan ses som et supplement til f.eks. tilhold, opholdsforbud, bortvisning eller dømsafsigelser i forbindelse med en særskilt stalkingbestemmelse.

12. Advokatbeskikkelse

Der er i Retsplejelovens § 741a, stk. 4 en fakultativ adgang til advokatbeskikkelse. I praksis er der dog aldrig grundlag for advokatbeskikkelse i § 265 - sager, uanset grovheden af disse, og uanset hvor medtaget og påvirket den forurettede er. Dansk Anti-Stalking Forening henstiller derfor til, at den udvidelse af adgangen til beskikkelse af bistandsadvokat efter § 741 a, som fandt sted 1.7.2005 og 1.7.2007, fortsætter til nu også at omfatte stalkingtilfælde, der er omfattet det nye regelsæt samt den særskilte stalkingbestemmelse, hvor disse er enten groft overtrådt eller overtrådt gentagne gange.

13. Evaluering af de nye bestemmelser – samt elektronisk kontrol

Som en kvalificering af det nye regelsæt og en ny særskilt bestemmelse om stalking, opfordrer Dansk Anti-Stalking Forening til, at disse, samt tiltag i øvrigt, evalueres efter en periode på 3 år. Til den tid har man haft mulighed for at samle såvel dataregistreringer, samt praksiserfaringer vedrørende anvendelse og effekt af det nye regelsæt og en ny stalking bestemmelse, samt implementering af nye tiltag til håndhævelse af disse bestemmelser. Evalueringen bør også omhandle anvendelsen af behandlingstilbud/-behandlingsdomme til krænkere.

Dansk Anti-Stalking Forening ser stadig anvendelsesperspektiver i *elektronisk kontrol* - som én ud af flere anvendelsesmuligheder i forbindelse med håndhævelse af opholdsforbud, i grove tilfælde med stalking, og med bestyrket risiko for voldsanvendelse.

Ved en forudbestemt evaluering, vil det samtidig være muligt at genoverveje behovet for, og evt. implementering af, elektronisk kontrol, i forlængelse af de norske og svenske erfaringer med elektronisk kontrol.

Med venlig hilsnen

Lise Linn Larsen

Dansk Anti-Stalking Forening

Solbjergvej 30, 2. mf.

2000 Frederiksberg

Tlf.: 21954004

Mail: lll@anti-stalking.dk

Justitsministeriet
 Slotsholmsgade 10
 1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk

10. oktober 2011

Datatilsynet
 Borgergade 28, 5.
 1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
 Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2011-III-0073
 Sagsbehandler
 Mette Hansen
 Direkte 3319 3212

Vedrørende høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

1. Ved e-mail af 1. juli 2011 har Justitsministeriet sendt ovennævnte betænkning indeholdende udkast til forslag til lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning samt et lovudkast om elektronisk kontrol i høring hos Datatilsynet.

2. Datatilsynet skal i den anledning udtale følgende:

2.1. Datatilsynet har noteret sig, at Strafferetsplejeudvalget ikke har kunnet anbefale elektronisk kontrol af tilhold, opholdsforbud og bortvisning, jf. betænkningens kap. 6.

Udvalget har bl.a. henvist til, at elektronisk kontrol må anses for et betydeligt indgreb i den personlige frihed, som har karakter af individuel personovervågning, jf. kap. 6, afsnit 5.4.

Datatilsynet er enig i denne vurdering og finder, at den behandling af personoplysninger, der i givet fald ville ske som led i en sådan ordning, vil rejse væsentlige spørgsmål i forhold til grundlæggende databeskyttelsesretlige principper om proportionalitet og nødvendighed, jf. persondatalovens § 5. En sådan ordning ville medføre en omfattende indsamling af data om den overvågede persons færden, som der kun i visse tilfælde ville være brug for. Endvidere må der – som også påpeget af udvalget – lægges betydelig vægt på, at effektiviteten ved en sådan elektronisk kontrolordning må antages at være ringe. Det må således anses for tvivlsomt, om det tilsigtede formål vil kunne opfyldes ved hjælp af en elektronisk kontrol som beskrevet i betænkningen.

2.2. Strafferetsplejeudvalget har efter kommissoriet alligevel skullet udarbejde et udkast til regler om elektronisk kontrol.

Lovudkastet fremgår af betænkningens kapitel 7.

Den omhandlede kontrolordning vil indebære elektronisk behandling af personoplysninger og dermed være omfattet af persondatalovens anvendelsesområde. Det er Datatilsynets vurdering, at en elektronisk kontrolordning som omhandlet i lovudkastet vil medføre en sådan omfattende og indgribende behandling af følsomme personoplysninger, at behandlingen i givet fald vil for-

udsætte en udtrykkelig lovhjemmel, jf. forarbejderne til persondatalovens § 2, stk. 1, idet der tilsigtes en dårligere retsstilling for den registrerede person end den, som følger af persondataloven.

Forholdet til databeskyttelsesreglerne bør derfor i givet fald omtales i lovforslagets bemærkninger, ligesom der vil være behov for at overveje, hvordan persondatalovens øvrige regler kan iagttages, herunder reglerne om registreredes rettigheder og om datasikkerhed ved elektronisk behandling af følsomme personoplysninger.

Der henvises i øvrigt til det ovenfor under pkt. 2.1. anførte.

3. I betænkningens kapitel 5, afsnit 3, er omtalt Strafferetsplejeudvalgets overvejelser om en bestemmelse om straf for fredskrænkelser mv. uden forudgående tilhold. Udvalget konkluderer, at en styrkelse af beskyttelsen mod chikane og forfølgelse, herunder i tilfælde af stalking, bedre kan ske ved en modernisering af regelsættet om tilhold som foreslået af udvalget. Udvalget har derfor ikke medtaget en bestemmelse om straf for fredskrænkelse uden forudgående tilhold i sit lovudkast.

Datatilsynet skal i den forbindelse bemærke, at der efter tilsynets opfattelse kan være anledning til at overveje den omhandlede problemstilling i en bredere sammenhæng, navnlig i lyset af den generelle udvikling, som bl.a. betyder, at internettet spiller en stadig større rolle i alle aspekter af samfundslivet. Det er tilsynets vurdering, at selv et enkeltstående tilfælde af chikane mv. på internettet kan have store konsekvenser for den forurettede person, og der kan være tale om situationer, hvor betingelserne for at meddele et tilhold næppe vil være opfyldt, ligesom forholdet ikke vil være omfattet af reglerne om ærekrænkelser.

Datatilsynet beklager den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør